Τὸ φύλλον λεπτὰ 30 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 35

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθοῦς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀρίστων καὶ χρησιμωτάτων εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 12.—	Ἐτησία	φρ. χρ. 15.—
Ἑξάμηνος	» 6,50	Ἑξάμηνος	» » 8.—
Τρίμηνος	» 3,50	Τρίμηνος	» » 4,50

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 30 Ἐξωτερικ. λεπ. 35

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἑκάστου λεπ. 50

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἑρμοῦ ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'. — Τόμος 27ος | *Ἐν Ἀθήναις, 23 Μαρτίου 1920* | *Ἔτος 43ον. — Ἀριθ. 17*

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ' (Συνέχεια)

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ζητῇ κανεὶς ἀπὸ τὴν καρδιὰ ἑνὸς πατέρα καὶ μιᾶς μητέρας περισσότερο ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ νὰ δώσῃ. Ὁ Φρίτς, ὁ τολμηρὸς νέος, ὁ Φρὶς τὸ δεξὶ χέρι τοῦ πατέρα του καὶ ὁ μέλλων ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, δὲν ἦταν πιὰ ἐκεῖ! Ἀπὼν καὶ ὁ Φραγκίσκος ποὺ ἐδάδιζε στὰ ἴχνη τοῦ μεγαλύτερου ἀδελφοῦ του.

Ἔμεναν, εἶν' ἀλήθεια, ὁ Ἐρνέστος καὶ ὁ Τζάκ. Ὁ πρῶτος δὲν εἶχε πάψει νὰ αἰσθάνεται ζωηρὴ κλίση πρὸς τὴ σπουδὴ καὶ, μὲ τὰ λαμπρὰ βιβλία ποὺ διάβαζε, εἶχε ἀποκτήσει γνώσεις πολλές. Ἡ μόρφωσή του, μποροῦμε νὰ ποῦμε, ἦταν τελεία καὶ θεωρητικὴ καὶ πρακτική. Ὁ δεύτερος πάλι συμμεριζόταν τὶς κλίσεις τοῦ Φρίτς, ἀγαποῦσε πολὺ τὸ κυνήγι, τὸ ψάρεμα, τὴν ἱππασία, τὰ θαλάσσια ταξείδια, τοὺς μακρυνοὺς περιπάτους, τὶς σωματικὲς ἀσκήσεις. Ἤθελε νὰ μάθῃ καὶ τὰ τελευταῖα μυστικὰ τῆς Νέας Ἑλβετίας κι' ἀντικαθιστοῦσε τὸν ἀδελφό του στὶς περιπετειώδεις ἐκεῖνες ἐκδρομές.

Ἔλειπε τέλος κ' ἡ χαριτωμένη ἐκείνη, ἡ θελκτικὴ καὶ λατρευτὴ Τζένυ Μόντροζ, ποὺ ἡ κυρία Ζερμάτ τὴν ἀγαποῦσε σὰν κόρη της, κ' αἰσθανόταν τώρα μὲ τὴν ἀπουσία της μιὰ λύπη καὶ μιὰ ἀνησυχία καθαυτὸ μητρική.

Ἦταν σπαραγμὸς ψυχῆς γιὰ τοὺς κατοίκους τοῦ Φελσενχάϊμ νὰ βλέπουν τὶς θέσεις τῶν ἀπόντων προσφιλῶν ἄδειες,—ἄδειες στὶς κρεβατοκάμαρες ἄδειες στὴν τραπεζαρία, ἄδειες στὸ σαλόνι, ὅπου μαζευόνταν κάθε βράδυ. Θάλεγε κανεὶς, ὅτι ἀπὸ τὸ οἰκογενειακὸ τζάκι ἔλειψε λίγη φωτιὰ καὶ δὲν ἐζέσταινε σὰν ἄλλοτε.

Ὅλοι βέβαια θὰ ξαναγύριζαν καὶ τότε θὰ λησμονιοῦνταν οἱ λύπες κι' οἱ ἀγωνίες τοῦ σκληροῦ χωρισμοῦ.

Θὰ ξαναγύριζαν, καὶ μαζί τους θαρρόνταν καινούργιοι φίλοι,—ὁ συνταγματάρχης Μόντροζ, ποὺ δὲν θάθελε βέβαια ν' ἀποχωρισθῇ τὴν κόρη του, ἀφοῦ θὰ τῆς ἔβλεπε σύζυγο τὸν σωτῆρα της,—ἔπειτα ἡ Ντόλλ Οὐόλτων, ὁ ἀδελφός της Τζέιμς, ἡ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του, ποὺ θὰ ἐρχόνταν πρόθυμα νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας μὲ ὅλους τοὺς δικούς τους. Κι' ἄλλοι τέλος μετανάστες δὲν θάργοῦσαν νὰ ἔλθουν στὴ μακρινὴ αὐτὴ ἀποικία τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Ναί, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο, τὸ πολύ, μιὰ εὐτυχισμένη μέρα, ἀπὸ τὸ ἀκρωτήρι τῆς Ψεύτικης Ἐλπίδας, θὰ παρουσιαζόταν ἕνα πλοῖο, ἐρχόμενο ἀπὸ τὰ δυτικά. Κι' αὐτὸ τὸ πλοῖο δὲν θὰ πομακρυνόταν γιὰ νὰ χαθῇ κατὰ τὸ βορειᾶ ἢ κατὰ τὴ δύση! Ἀπεναντίας θὰ ἔμπαινε ἴσια στὸν ὅρμο τῆς Σωτηρίας. Καί, κατὰ πᾶσα πιθανότητα, θὰ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ «Ἐπιφίας». Ἀλλὰ ὅπου καὶ νάταν, αὐτὸ τὸ πλοῖο θὰ ἔφερνε τὸ συνταγματάρχη Μόντροζ καὶ τὴν κόρη του, θὰ ἔφερνε τὸν Φρίτς καὶ τὸν Φραγκίσκο, θὰ ἔφερνε τὰ παιδιὰ τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας Οὐόλστων.

Ἔτσι ἡ θέση τῶν πραγμάτων εἶχε ἀλλάξει ὁλωσδιόλου. Οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Ἑλβετίας δὲν ἦταν πιὰ οἱ ναυαγοὶ τοῦ «Ἀνδλορδ» ποὺ εἶχαν βρῆ καταφύγιο στὴν ἄγνωστη ἐκείνη ἀκτὴ κι' ἐπερίμεναν βοήθεια ἀπὸ τὴν τύχη, ποὺ κάποτε δὲν ἔρχεται ποτέ.

«Εἶναι ὁ Φρίτς! ἐφώναξεν ὁ Τζάκ».
(Σελ. 98, στ. α'.)

Ἡ γεωγραφικὴ θέση τῆς γῆς ἐκείνης εἶναι τώρα ὡρισμένη γνωστή. Ὁ πλοίαρχος Λίττλστων ἤξερε ἀκριβῶς καὶ τὸ πλάτος της καὶ τὸ μῆκος. Θὰ ἔκανε τὴν ἀνακοίνωσή του στὰ γραφεῖα τοῦ Ναυαρχείου, ποὺ θὰ ἔδινε τὶς ἀναγκαῖες διαταγὲς γιὰ τὴν κατοχή. Καὶ καθὼς ἔφευγε ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλβετία ἡ ἀγγλικὴ κορβέττα, θάλεγες πῶς ξετύλιγε ἕνα καλώδιο, χιλιάδες λεῦγες μακρύ, καὶ αὐτὸ τὸ ἄυλο, τὸ ἀόρατο καλώδιο θὰ τὴν ἔδενε γιὰ πάντα μὲ τὸν παλαιὸ κόσμο, μὲ τὴν Εὐρώπη,—δεσμὸς ποὺ τίποτα δὲν θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ τὸν κόψῃ.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς δὲν ἐγνώριζαν ἀκόμα παρὰ ἕνα μέρος τῆς βορεινῆς ἀκτῆς—δεκαπέντε ἢ τὸ πολὺ δεκάξη λευγῶν ἀκρογιαλιά, ἀπὸ τὸν ὅρμο τοῦ Ἐπιφία ὡς τὴ θάλασσα τοῦ Ἀνοιγμένου Βρά-

χου. Ἡ πυγέασα, ἡ μεγάλη θόρκα καὶ τὸ κατίκι δὲν εἶχαν ἀπόμα ἐπισκεφθῆ καὶ σὲ ὅλη τους τὴν ἔκταση, οὔτε τοὺς τρεῖς ἐκείνους ὅρμους, τῆς Σωτηρίας, τῶν Ναυτίλων καὶ τῶν Μαργαριτῶν.

Σὰν διάστημα τῶν ἕνδεκα αὐτῶν χρόνων, ὁ κ. Ζερμάττ κι' οἱ γυναῖκες του δὲν εἶχαν ὑπερδῆ ποτὲ τὸ φυσικὸ ἐκεῖνο προπύργιο τῶν θράχων, πέρ' ἀπὸ τὴ θαλασσαειρὰ τοῦ Φραγμοῦ. Πήγαιναν πάντα ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Γκρόνταλ, χωρὶς ποτὲ νὰ περάσουν καὶ στὴν ἀντικρυνή.

Εἴδαμε ὅτι ἡ ἀναχώρηση τοῦ Ξιφίου δὲν ὀλιγόστεψε τὸν ἀριθμὸ τῶν κατοίκων τοῦ Φελσενχάϊμ, γιατ' εἶχε προστεθῆ ἡ οἰκογένεια Οὐόλστων.

Ὁ κ. Οὐόλστων πενηντατέντε χρονῶν τότε, ἦταν ἄνθρωπος μὲ κράση γερή. Ἂν καὶ τὸν εἶχαν ἐξαντλήσει οἱ πυρετοὶ ποὺ πῆρε στὴ Νέα-Οὐαλία τῆς Αὐστραλίας, τὸ ὑγιεινὸ κλίμα τῆς Νέας-Ἑλβετίας, κι' οἱ μεγάλες περιποιήσεις τῶν ἀποίκων της δὲν ἄργησαν νὰ τοῦ ξαναδώσουν τὴν ὑγεία. Ἡ φύσι, καθὼς εἴπαμε, μηχανικὸς-οἰκοδόμος κι' οἱ γνώσεις του δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ χρησιμεύσουν πολὺ στὴν ἀποικία, ἀφοῦ μάλιστα ὁ κ. Ζερμὰττ εἶχε σκοπὸ νὰ κάμη πολλὰ καινούργια ἔργα. Ὁπωσδήποτε ἔπρεπε ν' ἀφήσουν τὸν κ. Οὐόλστων κάμποσο καιρὸ νὰ ἀναλάβη. Καὶ τὸν καιρὸ αὐτὸν τὸν περνοῦσε προπάντων μὲ τὸν Ἐρνέστο, γιατί ἐταίριαζαν πολὺ τὰ γοῦστά τους κι' οἱ χαρακτῆρες.

Ἡ κυρία Μέρρυ Οὐόλστων ἦταν λίγα χρόνια νεώτερη ἀπὸ τὴν κυρία Ζερμάττ. Οἱ δυὸ αὐτὲς γυναῖκες συμφωνοῦσαν πολὺ καὶ τόσο μεγάλωνε ἡ φιλία τους, ὅσο καλύτερα γνωρίζονταν. Εἶχαν τὰ ἴδια ἔνστικτα φιλοπονίας καὶ τάξεως, τὴν ἴδια σοβαρότητα, τὴν ἴδια στοργὴ γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ τὰ παιδιά τους. Μαζὶ ἔκαναν τὶς οἰκιακὲς ἐργασίες στὸ Φελσενχάϊμ κι' ἐπίσης μοιράζονταν τοὺς κόπους, ὅταν πήγαιναν στὸ Βάλτεγκ, στὸ Ἔμπερφορρτ ἢ στὸ Τσάϊνερτον.

Ὅσο γιὰ τὴν Ἄννα Οὐόλστων, αὐτή, μ' ὅλα της τὰ δεκαεπτὰ χρόνια, δὲν ἦτον παρὰ ἕνα κοριτσάκι. Ἡ ὑγεία της ἦταν πολὺ κλονισμένη, καθὼς τοῦ πατέρα της, κι' ἡ διαμονή της στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας θὰ τὴν ὠελοῦσε βέβαια πολύ, θὰ τῆς ἐδυνάμωνε τὸ σῶμα, θὰ τῆς ἐχρωμάτιζε τὰ χλωμὰ μαγουλα. Ἦταν ξανθή, μὲ ὡραῖα χαρακτηριστικά, μὲ γαλανὰ μάτια, μὲ γλυκὺ βλέμμα, μὲ κομψὰ κινήματα. Δὲν τῆς ἔλειπε παρὰ ἡ δροσιὰ τῆς ὑγείας· κι' ἅμα ἀποκτοῦσε κι' αὐτήν, θὰ γινόταν ἕνα πολὺ ὤμορφο κορίτσι.

Τί διαφορὰ ἀπὸ τὴν ἀδελφή της τὴ Ντόλλ, τὴ ζωηρὴ, τὴν πεταχτή, ποὺ μὲ τὸ δροσερὸ καὶ τρανταχτὸ γέλιο της θὰ γέμιζε ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ Φελσενχάϊμ ! Ἦταν μόνο δεκατεσσάρων χρονῶν, ἀλλὰ φαινόταν πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὴν ἀδελφή της. Γιατ' εἶχε ἀνάπτυξη σωματικὴ καὶ τὸ κυριώτερο ὑγεία. Ἀϊωνίως μιλοῦσε, ἀϊωνίως «τραγουδοῦσε, ἀϊωνίως ἔλεγε ἀστεῖα γιὰ νὰ γελοῦν καὶ γιὰ νὰ γελᾷ. Κι' ἤτον μιὰ χαριτωμένη μελαχροινούλα. Ἂς εἶνε, ὕστερ' ἀπὸ λίγους μῆνες, ποὺ στοὺς δικούς της θὰ φαίνονταν πολλοί—θὰ γύριζε στὴ φωλιὰ τοῦ Φελσενχάϊμ καὶ τὸ ξενητεμένο αὐτὸ πουλάκι μὲ τὸ φασδρὸ του κελάδημα θὰ χαροποιοῦσε πάλι ὅλους τοὺς ἐνοίκους!

Τὸ κυριώτερο ποὺ εἶχαν νὰ κάμουν τώρα, ἦταν νὰ μεγαλώσουν τὸ Φελσενχάϊμ. Μετὰ τὸ γυρισμὸ τοῦ «Ξιφίου», ἡ χειμωνιάτικη κατοικία δὲν θὰ τοὺς χωροῦσε πιά. Ἀδύνατο θάταν νὰ κατοικοῦν ὅλοι μαζί,—ὁ συνταγματάρχης Μόντροζ κ' ἡ Τζέννυ, ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος, ὁ Τζέιμς Οὐόλστων, ἡ ἀδελφή του, ἡ γυναικά του καὶ τὸ παιδί του,—ἂν δὲν διαρρύθμιζαν μερικὰ μέρη τῆς σπηλιᾶς σὲ τρόπο ποὺ νὰ τὰ κάμουν κατοικήσιμα. Κι' ἂν μαζὶ μ' ἐκείνους ποὺ περίμεναν ἐρχόνταν καὶ ξιφικοὶ ἄλλοι ἀποικοι, καινούργιες κατοικίες ἔπρεπε βέβαια νὰ γίνουν γι' αὐτούς. Ὁ τόπος δὲν ἔλειπεν, οὔτε στὴν ἀριστερὴ τοῦ ρέμματος τῶν Τσαμαλιῶν, οὔτε στὴν ἀκρογιαλιὰ κατὰ τὸν ὅρμο τῶν Ἐρωδιῶν, οὔτε σταθὲ σκιερὸ ἐκεῖνο δρόμο, ποὺ ἀπὸ τὸ Φελσενχάϊμ ὡδηγοῦσε στὸ Φαλκενχόρστ.

Γι' αὐτὰ ὅλα συζητοῦσαν συχνότατα ὁ κ. Ζερμὰττ κι' ὁ κ. Οὐόλστων. Στὶς συζητήσεις αὐτὲς λάβαινε μέρος κι' ὁ Ἐρνέστος, ποὺ οἱ γνῶμές του ἦταν πολὺ στοχαστικὲς καὶ μὲ προσοχὴ τὶς ἄκουγαν οἱ μεγάλοι.

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Τζάκ, ποὺ ἔπρεπε τώρα νὰ κάνη μονάχος του ὅ τι ἔκανε ἄλλη φορὰ μὲ τὸν Φρίτς, δὲν καθόταν οὔτε στιγμή. Ἡ κυριώτερη φροντίδα του ἦταν νὰ ἐφοδιάζη μὲ κρέας τὸ οἰκογενειακὸ μαγειρεῖο. Γιὰ αὐτό, ἀκολουθεμένος ἀπὸ τοὺς σκύλους του Μπράουν καὶ Φάλκ, γύριζε κάθε μέρα στὰ δάση καὶ στὰ λειβάδια, ὅπου ἀφθονοῦσε τὸ ἀριχωτὸ ἢ φτερωτὸ κυνήγι. Κυνηγοῦσε καὶ στοὺς βάλτους ἀγριόπαπιες κι' ἄλλα ὑδρόβια πουλιὰ γιὰ νὰ ποικίλλουν τὰ καθημερινὰ **βοσκήματα τοῦ Φελσενχάϊμ.**

(Ἕπεται Συνέχεια)

ΚΟΥΙ, ΚΟΥΙ, ΚΟΥΙ...

Κωμῳδία μονόπρακτη

(Συνέχεια καὶ τέλος, ἴδε σελ. 123).

Κ. (διευθύνεται πρὸς τὴν πόρτα).— Ἔμπρός !

(Ἀκοῦονται στὸν διάδρομο κάτι φωνίτσες· Κουί, κουί, κουί !)

Ν. (τραβᾷ τὴν Καίτη ἀπὸ τὸ φουστάνι).— Σοῦτ ! Μὴν κουνιέσαι !. Ἄκουσες ;.. Μείνε δῶ.

Κ.—Ἄκουσα ἕνα μικρὸ θόρυβο.. Δὲν ξέρω ἀκριβῶς τί εἶνε· μὰ ἐπειδὴ στὸ σπίτι μας δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἄγρια ζῶα... λοιπόν.

Ν.—Δὲ λέω πῶς ὑπάρχουν θηρία μέσα στὴν κάμαρα, μὰ ἐπὶ τέλους.. εἶνε πιὸ φρόνιμο.. Ἀκουστέ.. Νά, ἀκούεται ἀκόμα.

(Ὁ θόρυβος ἐπαναλαμβάνεται δυὸ φορές).

Κ.—Τί θέλεις νὰ φοβηθοῦμε κοντὰ στὴ μαμά.. Μήπως θὰ μᾶς ἄφινε μονάχους, ἂν μποροῦσε νὰ μᾶς συμβῆ κανένα δυστύχημα;... Ἀλλώστε πάω νὰ ἰδῶ. (Ἐξέρχεται).

Ν.—Δὲν κάνεις καλά..

Α.—Μὰ, ἂν φοβᾶσαι τώρα, πῶς θὰ μᾶς ὑπερασπισθῆς στὸ ἔρημο νησί;

Ν.—Δέ.. Δὲ φοβοῦμαι. Εἶμαι μονάχα φρόνιμος.

Κ. (ἐπιστρέφει γελῶντας).— Ὦ ! Νίκο. Μὰ εἶνε πολὺ ἀστεῖο ! Μάντεψε τί σὲ τρόμαξε;.. Ἕνα ποντικάκι ! Ἕνα μικροῦτσικο ποντικάκι !.. Λίγο πιὸ μεγάλο ἀπὸ τόσο. (Δείχνει τὸ δάκτυλό της). Εἶνε ἀλήθεια πῶς εἶχε μιὰ μακρυὰ οὐρά ! Μολαταῦτα δὲν ἦταν τόσο τρομερὸ σὰν λέγοντάφου. Ἄκουσα, μὲ ρωτοῦσες πρὸ ὀλίγου ἂν ἀποφάσισα αὐτὴ τὴ φορὰ ναί.. Θὰ μείνω κοντὰ στὴ μαμά, δὲ λέει τόσο μεγάλα λόγια σὰν κ' ἐσένα, μὰ θὰ ἤξευρε νὰ μᾶς προστατεύσῃ καλύτερα ἂν κανένας κίνδυνος μᾶς ἀπειλοῦσε. Τόσο τὸ χειρότερα γιὰ τὸ πιάνο.. προτιμῶ νὰ παίζω ἀπὸ τὸ πρωΐ ὡς τὸ θράδυ, παρὰ νὰ κινδυνέψω νὰ βρεθῶ μονάχη μ' ἕνα.. ἀνδρεῖο σὰν κ' ἐσένα.

Λ.—Ἡ Καίτη ἔχει δίκαιο. Καλύτερα ἔχω νὰ μπορῶ νὰ κρύβουμαι στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαμᾶς ὅταν φοβοῦμαι τίποτα.

Ν. (σηκώνοντας τοὺς ὤμους).—Ὅπως θέλετε!.. Μὰ τότε δὲ φεύγω κ' ἐγώ. Μόνο γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω κινδύνευα νὰ θεατρέξω τόσες περιπέτειες· δὲ μαθαίνω πιάνο καὶ ἡ μελέτη δὲ μὲ φοβίζει, λοιπὸν μένω.. (Ἀπὸ μέσα του). Κατὰ βάθος δὲ μοῦ κακοφαίνεται ποὺ μετανοοῦν, γιατὶ θαρρῶ πῶς εἶμαι γενναῖος.. ἀπὸ μακρυά..

Κ.—Πᾶμε τώρα νὰ φιλήσουμε τὴ μαμά, γιὰ τὴν κακὴ σκέψη ποὺ εἴχαμε νὰ τὴν ἐγκαταλείψουμε.

(Ἐξέρχονται).

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Κ. Γ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Ἤτανε χειμῶνας, ἡ στενὴ λουρίδα τῆς θάλασσας, τὸ μικρὸ σ ο ῦ ν τ ο, εἶχε κεγώσει καὶ τρεῖς βαρκάρηδες, ποὺ δουλειά τους εἶχαν νὰ περνοῦνε τὸν κόσμο ἀπὸ τὴ μιὰ παραλία στὴν ἄλλη, δὲν βρίσκανε δουλειὰ καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσανε νὰ δώσουνε δουλειὰ οὔτε στὶς κοιλιές τους (γιατί δὲν εἶχανε ποτὲ φροντίσει νὰ κάμουν ἕνα μικρὸ κομπόδεμα), ἀρχίσανε κι' αὐτὲς νὰ παρατεινοῦνται ἀλένα δυνατώτερα. Στὸ τέλος, ἀφοῦ κάμανε συμβούλιο γιὰ τὴν κρίσιμη κατάσταση, κατέβηκε τοῦ Πέτρου, τοῦ πιὸ ἔξυπνου, μιὰ ἰδέα. «Πέρεις ποκὸ θὰ μᾶς δώσῃ νὰ φᾶμε ; Ὁ κὺρ Γιάννης ὁ ξενοδόχος !»

— Τὸ πέτυχες ! Αὐτὸς ὁ ἀρχιτσιγκούνης !

—Ἀκοῦστέ με, ἀκοῦστέ με ! ξαναλέει ὁ Πέτρος, καὶ κάμετε ὅ,τι θὰ σᾶς πῶ. Ἐγὼ θὰ πάω πρῶτος μέσ' στὸ μαγάζι καὶ σεῖς οἱ δυὸ σταθῆτε παράμερα ἀπέξω. Ἀπ' ὅσα θάκούσετε νὰ πούμε, θὰ κανονίσετε καὶ τί θὰ κάνη ὁ καθένας σας. Πρῶτα νὰ μπῇ ὁ Δημήτρης κ' ἔπειτα ὁ Νικολῆς.

—Τί ὤμορφα χαρομόρια πούχεις ἐκεῖ κρεμασμένα, κὺρ Γιάννη ! λέει δυνατὰ ὁ Πέτρος. Πόσο τὸ καθένα ;

— Εἶναι στὰ καλά σου, πατραιώτη; Δὲν ξέρεις νὰ διακρίνῃς τὸ πρόβειο κρέας ἀπὸ τὸ χοιρινό ;

—Ἐσὺ δὲ θάσαι στὰ καλά σου, κὺρ Γιάννη, ἢ μήπως θὲς νὰ μὲ καροϊδέψῃς ;

Καὶ ἡ φιλονεικία ἄναψε. Στὸ τέλος τοῦ λέει ὁ Πέτρος·

—Γιατί μαλώνουμε ; Ἂν θέν εἶπα ἀλήθεια καὶ εἶνε πρόβειο κρέας, θὰ σοῦ δώσω τὰ μισὰ χρήματα ποὺ θὰ βγάλω τὸ καλοκαίρι ἂν πάλι ἔχῃς ἐσὺ ἄδικο, νὰ εἶνε τὰ χειρομέρια δικά μου. Δέχεσαι ;

— Καλά· μὰ ποιὸς θὰ μᾶς κρίνῃ;

—Ὁποιος πρωτοπεράσῃ ἀπὸ δῶ !

—Ἂς εἶνε !

Ὁ Δημήτρης ποὺ κρυφάκουε ἀπ' ἔξω κατόλαβε τότε τί εἶχε νὰ κάμῃ καὶ σὲ λίγο τρόβαλε στὴν πόρτα. Μὰ γιὰ μεγάλη ἔκπληξη τοῦ κὺρ Γιάννη ἀπαντάει στὴν ἐρώτησή του·

— Μὲ καροϊδεύεις, κὺρ Μάγερα ; Λές νὰ μὴ βλέπω πῶς αὐτὰ εἶνε δυὸ παχειὰ χοιρομέρια ;

Ὁ κὺρ Γιάννης τάχασε.

— Πρέπει νὰ κάνουμε καὶ τὴν γνώμη ἑνὸς τρίτου, λέει στὸν Πέτρο.

— Καὶ πρὸς τί τάχατες ; Τὰ ἴδια θάκούσῃς κι' ἀπὸ τὸν τρίτο σου ! Μ' ἂς εἶνε, ἂς τὸν περιμένουμε κι' αὐτόν.

Ὁ Νικολῆς, ποὺ κατάλαβε, μπαίνει σὲ δυὸ λεπτὰ μέσα.

— Κρῦα ἀστεῖα ποὺ τὰ κάνεις, κὺρ Γιάννη, ἀπαντάει στὴν ἐρώτησή τοῦ κὺρ Γιάννη. Δὲν μ' ἐρωτᾷς καλλίτερα ἂν ἐσὺ εἶσαι ἄνθρωπος· γιατί πιὸ βέβαιο ἀκόμα εἶνε πῶς αὐτὰ εἶνε δυὸ ὤμορφα χοιρομέρια !

Ἔξω φρενῶν τότε ὁ κὺρ Γιάννης ἀναγκάστηκε νὰ δώσῃ τὰ δυὸ ψευτοχοιρομέρια στὸν Πέτρο. Κ' ὕστερα ἀπὸ ὁ—3 ὧρες οἱ τρεῖς βαρκάρηδες, στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς μικρῆς πόλης, γεμίζανε μ' αὐτὰ τὶς ἄδειες τους κοιλιὲς μὲ πολλὲς εὐχὲς γιὰ τὴν μακροζωία τοῦ ἀγαθοῦ μάγερα.

(Ἀπὸ τὸ Δανικὸ) Φ. Χ.

ΠΑΝΤΑ ΔΕΝ ΘΑΝΑΙ ΟΝΕΙΡΟ...

Ὁ Κωστάκης δὲν ἔχει πολοὺς φίλους. Καὶ τοὺς δυὸ τρεῖς ποὺ ἔχει σή μερον, μπορεῖ αὔριο νὰ μὴ τοὺς ἔχει καὶ αὐτούς. Λένε πῶς θυμώνει εὔκολα καὶ γ' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ συμφωνήσῃ μὲ κανένα. Νά, καὶ σήμερα εἶχε πάει στὸ σπίτι τοῦ Γιάννη κι' ἔφυγε μὲ κομμένες τὶς φιλίες καὶ μ' αὐτόν. Κι' ἀπὸ τί νομίζετε; Ἀπὸ ἕνα παλιοτετράδιο!

— Σὲ σένα τώχα δώσει ! ἐπέμενε ὁ Γιάννης.

—Καλὲ, τί μᾶς λές! ἀποκρίνουντ'αν πειραχτικὰ ὁ Κωστάκης. Αὐτὸ στὼχω φέρει τώρα καὶ μιὰ ἑδδομάδα. Ποιὸς ξέρει ὅμως σὲ ποιὸν θὰ τὸδώσετε ὕστερα καὶ τὸ γυρεύεις τώρα ἀπὸ μένα !

Ὁ ἕνας λόγος φέρνει τὸν ἄλλο, οἱ δυὸ φίλοι ἀρχίζουν νὰ φωνάζουν, σὰ νὰ μαλώνουν, μισοβρίζονται καὶ, στὸ τέλος,—τὴ στιγμὴ ποὺ ἔρχεται ἡ μαμᾶ τοῦ Γιάννη νὰ ἴδῃ τί ἔπαθαν καὶ φωνάζουν ἔτσι,—ὁ Κωστάκης ἀφίνει νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ στόμα του μιὰ βαρειὰ λέξη γιὰ τὴν ἀκατροφὴ τοῦ φίλου του καὶ παίρνει τὸ κοπέλλο του καὶ φεύγει, χωρὶς νὰ χαιρετήσῃ κανένα.

Ὁ Κωστάκης, ἀφίνοντας τὸ σπίτι τοῦ Γιάννη, παίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὸ δικό του διαστιχάδι, τρέχοντας σχεδόν, μὲ τὸ κεφάλι ζεστὸ ἀκόμα ἀπὸ τὴ φιλονικεία. Στὸ περπατημά του μπορεῖ κανεὶς νὰ ἴδῃ ὅλο του τὸ θυμό. Ὅσο πάει ὅμως λιγοστεύει ἡ ὁρμή του κι' ἀρχίζει νὰ περπατᾷ σιγώτερα. Ὁ ἀέρας τοῦ κρύωσε τὸ κεφάλι. Τὸν ἔκανε νάρθῃ σὼν ἑαυτό του καὶ νὰ συλλογισθῇ πιὸ ἥρεμος τώρα πῶς φέρθηκε στὸ φίλο του καὶ τί τὸν ἔσπρωξε σ' ὅλ' αὐτά.

Ποτὲ δὲν κατάφερε ὡστόσο νὰ δοκιμάσῃ τὴ συμβουλὴ τοῦ δασκάλου γιὰ τὸ θυμό. Τὸ «πιστεύω» ἂν ἔλεγε ἀπὸ μέσα του, αὐτὸ μόνον ἔφτανε. Δὲν θὰ τώχε καλοτελειώσει, κι' ὁ θυμός του τάχε ἐξαπμισθεῖ. Μὰ νὰ ποῦ δὲν τὼκανε οὔτε αὐτὴ τὴ φορὰ κι' ἔτσι ἔφησε νὰ τὸν κυριεύσῃ ὁ θυμός.

Καὶ τώρα ; — Ὁ Γιάννης δὲν θάναι πιὰ φίλος του ; Ὅσαρε τὰ χάλασε καὶ μὲ 'κεῖνον, ποὺ νόμιζε πῶς δὲν θὰ τὰ χαλοῦσε ποτέ ; Μπά ! Δὲν εἶναι δυνατό ! Τὸ Γιάννη δὲν τὸν εἶχε σὰν ὅλους τοὺς ἄλλους! Δὲν μποροῦσε νὰ κάνη χωρὶς αὐτόν, τοῦ κοστίζει πολύ, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θυμοῦ του. Μὰ καὶ τί εἶχαν ἐπὶ τέλους μεταξύ τους γιὰ νὰ φτάσουν σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ; Α ! θὰ εἶναι πολὺ κακός, ἂν δὲν γυρίσῃ νὰ φιλιωθῇ μὲ τὸ Γιάννη καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγχώρεση γιὰ ὅσα τοῦ εἶπε. Νὰ ξεχαστῇ ψέλος πάντων κι' ἀπὸ τοὺς δύο τὸ λυπηρὸ αὐτὸ ἐπεισόδιο.

⁂

Στὶς ὡραῖες ὅμως αὐτὲς σκέψεις ἀπάνω, στὶς εὔκολες αὐτὲς ἐλπίδες γιὰ τὴν ἀνάκτηση τοῦ ἀκριβοῦ φίλου, φανερώνεται ἡ κυρία Εὐγενία, ἡ μαμᾶ τοῦ Γιάννη, σὰν ξεχασμένος λογαριασμός, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξοφληθῇ μὲ τὴν ἴδια εὐκολία... Μὲ τί πρόσωπο νὰ τὴν ἀντικρύσῃ ὁ Κωστάκης, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελευταία του μάλι στὰ λέξη ; . Ἄ, ὡρισμένως θάχασε «πᾶσα ἰδέα» γι' αὐτόν !

«—Ἀδύνατο! Πάει, τελείωσε! Δὲν μπορῶ νὰ ξαναπῶ πιὰ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι!» συλλογίζεται θλιμμένος μετανοιωμένος.

Κ' ἀρχίζει πάλι τὸ θεατρικό, τὸ θυμωμένο, του περπάτημα, περισσότερο καὶ ἀπὸ πρίν. Τάχει τώρα μὲ τὸν ἑαυτό του. Καὶ δὲν ταλαντεύεται πιὰ νὰ γυρίσῃ ἢ ὄχι στοῦ φίλου του. Τρέχει μὲ τὴν ἴδια κατεύθυνση, ὅπως στὴν ὀργή, τρέχει γιὰ τὸ σπίτι του.

Σὲ λίγο φτάνει, μπαίνει σὰ θύελλα καὶ κλείνει τὴν πόρτα τόσο βίαια, ὥστε στὸ θεοντερὸ κλείσιμό της. ξυπνάει.

Καὶ γυρίζοντας ἀπ' τἄλλο πλευρό, ἀντικρύζει τὴ μαμᾶ, στὸ κατῶφλι τῆς καμαρούλας του, ποὺ ἔρχεται νὰ τὸν ξυπνήσῃ γιὰ τὸ σχολεῖο. Κ' ἡ τρομάρα του εἶναι τόση, ὥστε τὰ πρῶτα του λόγια ὕστερ' ἀπὸ τὴν καλημέρα εἶνε γιὰ τὸ ὄνειρο, γιὰ τὸν ἐφιάλτη ποὺ καὶ ξύπνιος ἀκόμα τὸν νοιώθει, ζητῶντας ἔτσι νὰ τὸν βεβαιώσουν πῶς στὰ ἀλήθεια ὄνειρο μόνο ἦταν κι' ὅτι ὁ Γιάννης εἶνε φίλος του κ. ἡ κυρία Εὐγε-

νία ἔχει τὴν ἴδια καλὴ ἰδέα γι' αὐτόν...»

—Ἀχ! Τί τρομακτικὸ ὅμως ποὺ ἦταν! ξαναλέει τελειώνοντας τὸ ὄνειρο, ὁ Κωστάκης.

—Πρόσεχε ὅμως, τοῦ ἀποκρίνεται κι' ἡ μαμά, γιατὶ πάντα δὲ θάναι ὄνειρο...

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ἀγαπητοί μου

Τὸ Πανεπιστήμιο γίνεται κάθε χρόνο ἕνας περίεργος Διαγωνισμός «Σεβαστοπούλειο» τὸν λένε, γιατὶ κάποιος Σεβαστόπουλος τὸν ἵδρυσε μὲ σκοπὸ νὰ στήση τὸ ἀπαρέμφατο, καὶ νομίζω τὴν εὐκτική. Γλωσσικὸς λοιπὸν διαγωνισμός. Δίδεται στοὺς φοιτητὰς ἕνα θέμα, ποὺ πρέπει νὰ τὸ πραγματευθοῦν τὴν καὶ καθαρή, τὴν πιὸ ἀρχαϊκὴ καθαρεύουσα. Κι' ὅποιος γράψει καλύτερα, παίρνει ἕνα βραβεῖο ἀπὸ χίλιες δραχμές. Τώρα μαθαίνω, ὅτι μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀθλοθέτη, χαλαρώθηκε κάπως ἡ γλωσσικὴ αὐστηρότης. Οἱ καθηγηταὶ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ποὺ διευθύνουν τὸ διαγωνισμό, δὲν ἀπαιτοῦν πιὰ οὔτε εὐκτικὲς, οὔτε ἀπαρέμφατα. Μιὰ καλὴ μόνο, ὀρθή, στρωτὴ καθαρεύουσα. Καὶ κοιτάζαν περισσότερο τὴν ἔννοια παρὰ τὴ γλῶσσα, ἢ τοὐλάχιστο ἔννοια καὶ γλῶσσα τὸ ἴδιο.

Αὐτὸς εἶνε ὁ Σεβαστοπούλειος. Καὶ τὸν εἶπα «περίεργο» γιὰ δυὸ λόγους. Πρῶτο γιὰ τὸν ἀρχικό του σκοπό, γιὰ τὴν πρώτη του ἰδέα. Βρέθηκε, βλέπετε, ἕνας ἄνθρωπος τόσο ἀφελής, ὥστε νὰ πιστεύη ὅτι θὰ ναστηθῆ ἡ ἀρχαία γλῶσσα, ἂν μιὰ φορὰ τὸ χρόνο βραβεύεται ἕνας φοιτητής, γράφοντας μὲ μιὰ ἔκθεση πέντ' ἕξη ἀπαρέμφατα κι' ἄλλες τόσες εὐκτικές. Ἔπειτα, γιὰ τὴν ἐξέλιξη ποὺ εἶχε μὲ τὸν καιρό. Δὲν κοτσάζουν πιὰ τόσο τὴ γλῶσσα, δίνουν ὅμως θέματα σὰν αὐτά· «Τίνα τάγαθὰ τοῦ ἐν τῇ πόλει βίου;» ἢ «Τίς ἡ χρησιμότης τοῦ χρόνου ἐν τῷ βίῳ;» Μοῦ φαίνεται, ὅτι ὅταν δὲν πρόκειται πιὰ γιὰ ἀπαρέμφατα καὶ γιὰ εὐκτικὲς μποροῦσαν νὰ δίνουν κάτι ἀνώτερο, ἀκα δημαϊκώτερο, ἀπὸ τὰ πλαούστατα αὐτὰ θέματα, τὰ στοιχειώδη ποὺ μόλις θάταν καλὰ γιὰ τὶς ἀνώτερες τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ τρίτος λόγος, ποὺ μὲ κάνει νὰ θεωρῶ περίεργο αὐτὸ τὸν Διαγωνισμό. Ἡ τόσο ἐπίμονη ὅσο καὶ ἀνεξήγητη ἀποχὴ τῶν φοιτητῶν. Ἐνῷ δηλαδὴ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ λαβαίνουν μέρος ἀπ' ὅλες τὶς Σχολὲς τοῦ Πανεπιστημίου, πρωτοετεῖς, δευτεροετεῖς, τριτοετεῖς, τεταρτοετεῖς τελειόφοιτοι — δηλαδὴ τὸ λιγώτερο τρεῖς χιλιάδες φοιτηταὶ τὸ χρόνο,— δὲν παρουσιάζονται παρὰ πέντε-δέκα! Φέτος μόνο παρατηρήθηκε κάποια προθυμία· παρρριχάσθηκαν δεκαεπτά· (Κι' ἀπὸ τοὺς δεκαεπτὰ αὐτοὺς, ἕξι στερ' ἀπ' τὸν «προκριματικὸ», ἔμειναν πάλι ἐννέα). Γιατὶ ἀρά γε; Μὲ κανένα τρόπο δὲν μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω, νὰ τὸ ἐξηγήσω! Τὸ βραβεῖο εἶνε σημαντικό. Τὰ θέματα ἁπλούστατα, εὐκολώτατα. Κ' ἡ γλῶσσα τώρα δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλη φιλολογία. Πῶς λοιπὸν ἀπὸ τόσους ποὺ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τὸ πρανόμιο νὰ διαγωνισθοῦν, δὲν τὸ χρησιμοποιοῦν παρὰ τόσο λίγοι; Τὸ φυσικώτερο τοῦ κόσμου δὲν θὰ ἦταν, ἂν στὸν Σεβαστοπούλειο παρουσιαζόνταν κάθε χρόνο ἀπάνω ἀπὸ χίλιους;

Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκα, ὅτι οἱ φοιτηταὶ πιθανὸν νἀπέχουν, ἐπειδὴ δὲν ἐπιδοκιμάζουν τὸ σκοπὸ τοῦ Διαγωνισμοῦ καὶ δὲν ἐννοοῦν, οὔτε γιὰ ἐλπίδα χιλίων δραχμῶν, νὰ γράψουν σὲ κολυ ἀρχαΐζουσα καθαρεύουσα. Ἀλλὰ πολλοὶ ποὺ ξέρουν νὰ πράγματα μ' ἐβεβαίωσαν πῶς αὐτὸς δὲν εἶνε ὁ λόγος. Οἱ ἐνθουσιασμένοι μὲ τὴν Δημοτικὴ, οἱ φανατισμένοι μὲ τὴ νέα γλωσσικὴ ἰδέα, δὲν ἀποτελοῦν τὴν πλειονοψηφία στὸ Πανεπιστήμιο. Πέντε τοὶ καθαρευουσιάνοι εἶνε οἱ περισσότεροι κι' ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ὑπάρχουν πολλοί, πάμπολλοι, ποὺ θὰ ἔστεργαν ἀκόμη κι' ἀπαρέμφατα κι' εὐκτικές. Ἔπειτα στὸ Σεβαστοπούλειο λαβαίνουν μέρος καὶ φοιτηταὶ μὲ πολὺ πιὸ ἐλεύθερες ἰδέες γιὰ τὴ γλῶσσα. Ἂς μὴ ξεχνοῦνε π.χ. ὅτι πέρυσι βραβεύθηκε ὁ Τέλλος Ἄγρας.

Ἡ γλῶσσα λοιπὸν δὲν εἶνε τὸ ἐμπόδιο. Ποιὸ εἶνε λοιπόν; Τὸ εἶδος τῶν θεμάτων; Οἱ περισσότεροι ἀρά γε φοιτηταὶ δὲν καταδέχονται πιὰ νὰ γράψουν μιὰ ποιοδιάστατη ἔκθεση γιὰ τὴν ἀξία τοῦ χρόνου ἢ νἀραδιάσουν μερικὲς κοινοτοπίες γιὰ «τἀγαθὰ τοῦ ἐν τῇ πόλει βίου»; Δυσκολεύομαι νὰ τὸ πιστέψω. Ὅσο εἶνε κανεὶς μαθητὴς ἢ φοιτητὴς, ἡ πνευματική του νὰ πούμε, ἀξιοπρέπεια βρίσκεται στὰ χέρια ἐκείνων ποὺ διευθύνουν τὴν ἐκπαίδευσή του. Αὐτοὶ ἔχουν τὴν εὐθύνη, ὅταν δάγουν ἕνα φοιτητὴ νὰ πραγματεύεται θέματα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Ὁ φοιτητὴς δὲν ἔχει καμμιὰ καὶ τὸ ξέρει. Ἐγὼ τοὐλάχιστο δὲν ἔτυχε ποτὶ νἀπαντήσω φοιτητὴ ἢ μαθητὴ ποὺ νὰ προσβλήθηκε, ἐπειδὴ ὁ καθηγητής του τοῦ ζήτησε κἄτι εὔκολο.

Τί ἄλλο λοιπὸν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ σκεφθῆ γιὰ νὰ ἐξηγήση τὴν ἐπίμονη ἀποχὴ τῶν φοιτητῶν; Δὲν μένει παρὰ μιὰ ὑποψία· Μήπως ὁ Διαγωνισμὸς, μ' ὅλες του τὶς εὐκολίες, εἶνε ἀκόμη δύσκολος; Μήπως οἱ περισσότεροι φοιτηταὶ τὸν θεωροῦν σφνωτερον τῶν δυνάμεών τους; Μήπως φοβοῦνται μὴν περιπέσουν καὶ σ' ἀνορθογραφίες; Μήπως νομίζονται ὅτι δὲν μποροῦν νὰ γράψουν καλὰ σὲ καμμιὰ γλῶσσα; Μήπως, τελοσπάντων, δὲν θἄξεραν νἀραδιάσουν, νὰ ἐκθέσουν οὔτε τὶς κοινοτυπίες ποὺ ἀπαιτοῦν τὰ στοιχειώδη θέματα τοῦ Σεβαστοπουλείου;

Ὁμολογῶ ὅτι μιὰ τέτοια ὑποψία μὲ δασανίζει. Καὶ δυναμώνει μέσα μου, ὅταν συλλογιέμαι μὲ πόση ἀμέλεια γίνεται στὰ σχολεῖα τὸ μάθημα τῆς «ἐμπεδήσεως ἰδεῶν». Οἱ περισσότεροι μαθηταὶ τελειώνουν τὸ Γυμνάσιο καὶ μπαίνουν στὸ Πανεπιστήμιο, χωρὶς νὰ ξέρουν ἀκόμη ν ἀ γ ρ ά φ ο υ ν. Λίγοι, μετρημένοι, τὸ καταφέρνουν αὐτό. Οἱ ἄλλοι δὲν ἔχουν τὴ συνήθεια, τὴν εὐχέρεια κ' ἐπομένως τὴν αὐτοπεποίθηση. Τοὺς φαίνεται τὸ δυσκολώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου. Διστάζουν, φοβοῦνται καὶ στὸ τέλος τὸ ἀποφεύγουν. Ξέρω παιδιά, ποὺ κι' ἕνα γράμμα νὰ τὰ βάλης νὰ γράψουν, θὰ τὸ συλλογισθοῦν. Πῶς νἀρχίσουν; τί νὰ ποῦν; πῶς νὰ τελειώσουν;

Γνώσις μπαρεῖ νἄχη κανεὶς πολλές. Κ' ἰδέες μπαρεῖ νὰ καταιβάζη τὸ κεφάλι του. Ἀλλὰ νὰ τὶς ἐ κ θ έ σ η. νὰ τὶς βάλη στὸ χαρτί, εἶνε ἄλλο. Κι' αὐτὸ τὸ «ἄλλο» μοῦ φαίνεται πῶς λείπει ἀπὸ τοὺς περισσότερους. Γιατί εἶνε μιὰ ἀνάγκη, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὴν ἀποκτοῦν στὸ Σχολεῖο, ἀπὸ μικροί, καὶ τὸ Σχολεῖο, δυστυχῶς, δὲν τοὺς τὴν δίνει. Ἡ «Διάπλασις» σ' αὐτὸ κάνει ὅ,τι μπαρεῖ. Συχνὰ, καὶ μὲ κάθε τρόπο, ὑποχρεώνει τοὺς φίλους της νὰ γράφουν, νὰ ἐκθέτουν. Κι' ἀνέκαθεν στὸν κύκλο τῆς «Διαπλάσεως» βρίσκονται τὰ πιὸ συνειθισμένα στὸ γράψιμο παιδιά. Κι' ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἐγίναν ὡς τώρα πολλοὶ καλοὶ λογοτέχνες. Ἀλλὰ ἡ κύκλος τῆς «Διαπλάσεως», ὅσο μεγάλος κ' ἂν ὑποθεθῆ, πάντα σχετικῶς—καὶ δυστυχῶς—εἶνε περιωρισμένος...

Σ ᾶ ς ἀ π ο κ ρ έ ζ ο μ α ι: ΦΑΙΔΩΝ

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μυθιστόρημα τοῦ Hector Malot

[Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλ. Ἀκαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΒ'. (Συνέχεια)

— Ἔχω.

— Μένει στὸ Παρίσι;

— Ὀχι, ἤλθαμε μαζὶ σήμερα.

— Καλά· ἂν δὲν ἔχετε ξενοδοχεῖο, ἐλᾶτε νὰ μείνετε δῶ. Θὰ εἴσαστε καλά, γιατί τὸ ξενοδοχεῖό μου, ὄχι πῶς θὰ τὸ καυχηθῶ, ἀλλὰ τὴν ἀλήθεια λέω, εἶνε φημισμένο γιὰ τὴν τιμιότητά του. Ἔπειτα, σκέψου κι' αὐτό. Ἡ οἰκογένειά σου, ἄμα θαρεθῆ νὰ περμένη ἀπάντηση ἀπὸ τὸ μακαρίτη, ποὺ θὰ τοῦ ξαναγράψη; Ἐδῶ βέβαια, ὄχι ἀλλοῦ. Κι' ἂν εἶσαι δῶ, ἐσὺ θὰ πάρης τὸ γράμμα καὶ θὰ ἰδῆς καὶ τὴν πόλη, καὶ τόνομα κι' ὅλα. Βλέπεις λοιπὸν πῶς τὸ συμφέρο σου εἶνε νὰ κατοικήσης ἐδῶ. Τί ἡλικία ἔχει ὁ φίλος σου;

— Σχεδὸν τὴ δική μου, λίγο μικρότερος.

— Δηλαδὴ παιδί; Δυὸ παιδιὰ μονάχα στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ! Πόσες νἀκάκες γνωριμίες μποροῦν νὰ κάμουν! Ἂν, πέσουν μάλιστα σὲ καμμιὰ λυκοφωλιὰ, σὲ ξενοδοχεῖο ἀπὸ κεῖνα ὅπου συχνάζουν πολιηανθρώποι. Ἄ, τὸ δικό μου εἶνε καλό, τίμιο, ἥσυχο. Κ' ἡ γειτονιὰ εἶνε καλή, πολὺ καλή!

Δὲν πίστεψα πῶς ἡ γειτονιὰ ἦταν τόσο καλή· κι' ὅσο γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο, ἦταν δέβαια ἓν ἀπὸ τὰ πιὸ ἀκάθαρτα καὶ τὰ πιὸ ἄθλια ποῦ μποροῦσα κανεὶς νὰ ἰδῆ στὸ Παρίσι. Ὡστόσο ἡ πρότασή τῆς γρηᾶς δὲν μοῦ φάνηκε ἄσχημη. Ἄλλως τε δὲν ἦταν ὥρα ἀκόμη γιὰ νὰ δειχθῶ δύσκολος, οὔτε εἶχα βρῆ τοὺς γονεῖς μου, τὴν πλουσία μου οἰκογένεια, γιὰ νὰ πάω νὰ καθήσω μαζί της σὲ κανέν' ἀπὸ τὰ ὡραῖα ξενοδοχεῖα τῶν βουλεβάρτων ἢ στὸ παλατάκι ποὺ θὰ κατοικοῦσε, ἂν ἤμενε δικαρκῶς στὸ Παρίσι. Στὸ ξενοδοχεῖο «Κανταλ», τὸ ἔξοδό μας δὲν θἄταν πολὺ μεγάλο κι' εἴμαστε ἀκόμα ὑποχρεωμένοι νἀποφεύγουμε τὰ μεγάλα ἔξοδα. Ἄ, τί δίκηο ποὺ εἶχε ὁ Ματτίας ὅταν ἤθελε νὰ κερδίσουμε χρήματα στὸ καζεῖδί μας ἀπὸ τὸ Δρεζὺ στὸ Παρίσι! Τί θὰ γινόμαστε τώρα, ἂν δὲν εἴχαμε καμμιὰ εἰκοσαριὰ φράγκα στὴν τσέπη;

— Καὶ πόσα μᾶς κοκκάζετε ἕνα δωμάτιο, γιὰ τὸ φίλο μου καὶ γιὰ μένα; ρώτησα τὴ γρηᾶ.

— Πέντε δεκάρες τὴν ἡμέρα μοῦ ἀποκρίθηκε· εἶνε ἀκριβά;

— Πολὺ καλά· θὰ ξαναλθω ἀπόψε μὲ τὸ φίλο μου.

— Νωρὶς ὅμως. Τὸ Παρίσι εἶνε ἄσχημο τὴ νύκτα!

Ἔπρεπε νὰ βρῶ τὸ Ματτία γιὰ νὰ γυρίσω μαζί του στὸ «Κανταλ»· ἀλλὰ ἦταν πολὺ νωρὶς ἀκόμη. Καὶ μὴ ἔχοντας τί ἄλλο νὰ κάμω, γιὰ νὰ σκοτώσω τὸν καιρό, μπῆκα στὸ Βοτανικὸ Κῆπο καὶ κάθησα σ' ἕνα πάγκο ὁλομόναχος. Ἤμουν κατακουρασμένος καὶ καταλυπημένος.

Τί ξαφνικὸ, τί ἄσχημο τὸ πέσιμό μου! Ἔτσι λοιπὸν ἐγὼ θὰ δοκιμάζα ὅλες τὶς δυστυχίες, τὴ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης, καὶ κάθε φορὰ ποὺ θἄπλωνα τὸ χέρι γιὰ νὰ στηριχθῶ, νὰ σταθῶ σὲ μιὰ καλὴ θέση, ὁ κλῶνος ποὺ ἤθελα νὰ πιάσω, θὰ ἔσπαζε στὰ δάκτυλά μου καὶ θἄπεφτα; Κ' ἔτσι πάντα; Μὰ δὲν ἦταν μεγάλη, ἀπίστευτη κακοτυχία γιὰ μένα νὰ κεθάνη ὁ Μπαμπαρῆς τὴ στιγμὴ ἔκαιόσα ποὺ τὸν χρειαζόμουν, καὶ νὰ πεθάνη μάλιστα χωρὶς νὰ πῆ σὲ κανένα τόνομα τοῦ ἀνθρώπου—τοῦ πατέρα μου δέβαια—ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἐντολὴ νὰ ἐλθῆ γιὰ νὰ μ' εὕρη;

Ἐνῷ συλλογιζόμαν τὰ θλιβερὰ αὐτὰ, μὲ τὰ μάτια φουσκωμένα ἀπὸ κλάματα, ἐκεῖ στὴν ἀπόμερη ἄκρη, κάτω ἀπὸ ἕνα κράστνο δένδρο ποὺ μ' ἐσκέπαζε μὲ τὴ σκιά του, ἕνας κύριος καὶ μιὰ κυρία, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ἕνα παιδάκι ποὺ ἔσερνε τὸ καρροτσάκι του, ἦλθαν κ' ἐκάθησαν σ' ἓν' ἄλλο πάγκο, ἀντικρύ μου. Φώναξαν τοῦτο τὸ παιδάκι, ποὺ ἄφησε τὸ καρροτσάκι του κι' ἔτρεξε κοντά τους μὲ χαρά. Ὁ πατέρας τὸ δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του κι' ἀφοῦ τοῦδωσε στὰ μαλλιὰ δυὸ φιλιὰ ποὺ ἀντήχησαν, τὸ παρέδωσε στὴ φητέρα του, ποὺ κι' αὐτὴ τὸ φίλησε πολλὲς φορὲς, στὴν ἴδια θέση καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἐνῷ τὸ παιδάκι σπαρταροῦσε ἀπὸ τὰ γέλια, χαϊδεύοντας τὰ μάγουλα τῶν γονέων του μὲ τὰ παχουλά του χεράκια.

Ἐγὼ, βλέποντας τὴν εὐτυχία τῶν γονέων ἐκείνων καὶ τὴ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ, ἄφησα τὰ δάκρυά μου νὰ τρέξουν. Ποτὲ δὲν μ' ἐφίλησαν ἐμένα ἔτσι· μποροῦσα τοὐλάχιστο νὰ ἐλπίζω πῶς θὰ μὲ φιλοῦσαν μιὰ μέρα;—Τότε μοῦ ἦλθε μιὰ ἰδέα· πῆρα τὴν ἄρπα μου κι' ἄρχισα νὰ παίζω σιγὰ ἕνα βάλς γιὰ τὸ παιδάκι, ποὺ κρατοῦσε τὸ χρόνο μὲ τὰ σοδαράκια του. Ὁ κύριος μ' ἐπλησίασε καὶ μοῦ ἔτεινε ἕνα μικρὸ νόμισμα ἀσημένιο· ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸ δέχθηκα.

—Ὀχι, κύριε, τοῦ εἶπα, σᾶς παρακαλῶ, ἀφῆστέ μου τὴ χαρὰ ὅτι ἐπροξένησα μιὰ μικρὴ εὐχαρίστηση στὸ παιδάκι σας ποὺ εἶνε τόσο χαριτωμένο!

Μὲ κοιτᾶξε τότε προσεκτικά. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔτρεξε ἕνας φύλακας ποὺ, μ' ὅλες τὶς ἀκαριπτορίες τοῦ κυρίου, μ' ἠνάγκασε νὰ ἐγὼ ἔξω τὸ γρηγορώτερα, γιὰ νὰ μὴ μὲ στείλη φυλακὴ ποὺ ἐτόλμησα νὰ παίξω στὸν Κῆπο.

Κρέμασα τὴν ἄρπα μου στὴν ὦμο κ' ἔφυγα, γυρίζοντας κάθε τόσο πίσω μου νὰ βλέπω τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία, ποὺ μὲ παρακολουθοῦσαν μὲ βλέμματα γεμᾶτα συμπάθεια. Κι' ἐπειδὴ ἦταν νωρὶς ἀκόμη γιὰ νὰ πάω στὴ γέφυρα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ νὰ βρῶ τὸ Ματτία, περιπλανήθηκα στὶς προσκυμαΐες τοῦ Σηκουάνα, βλέποντας τὰ τρεχούμενα νερά του.

Ἐβράδυασε, ἄναψαν τὰ γκάζια. Τράβηξα τότε γιὰ τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας, ποὺ οἱ δύο θεόρατοι πύργοι της ἔπεφταν μαῦροι στὸν κατακόκκινο τῆς δύσης οὐρανό. Ἐκεῖ ἀπέξω βρῆκα ἕνα πάγκο, ὅπου ἔπεσα κατατσακισμένος, σὰ νὰ εἶχα κάμει ἕνα μεγάλο ταξεῖδι μὲ τὰ πόδια, καὶ ξαναβρέθηκα πάλι στοὺς θλιβερούς μου διαλογισμούς.

Ποτὲ δὲν αἰσθάνθηκα τόση κούραση, τόση ἐξάντληση καὶ τόση ἀπελπισία! Ὅλα γύρω μου κι' ὅλα μέσα μου τἔβλεπα μαῦρα.

(Ἕπεται συνέχεια)

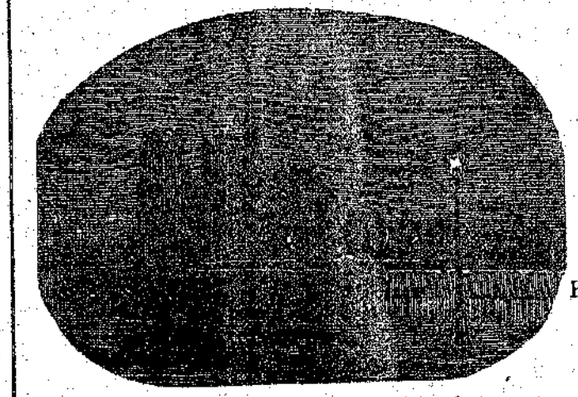

«Τράβηξα γιὰ τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας».

(Σελὶς 133 στ. 8)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ ΤΗ ΜΕΡΑ

Στη μνήμη τοῦ πατέρα μου

Στὸ μνῆμα ἑνὸς ποὺ πέθανε
γιὰ τὴ γλυκειὰ πατρίδα
Στέκει' ὁ γιὸς χαρούμενος
τὴ ποθητὴ τὴ μέρα
Ποὺ ἡ λευτεριὰ ξαπέστειλε
καὶ σὰν τὴν κρύα— ἀχτίδα
Κι' ἀργὰ τοῦ λέει, περήφανα
κρατώντας μιὰ παντιέρα :

«Πατέρα μέσ' τὸ μνῆμά σου,
τὸ κούφιο, τὸ σκασμένο,
Φτάνει, γιὰ πέ μου, φτάν' ὁ ἀχὸς
τοῦ κόσμου ποὺ γιορτάζει
Τὸ λυτρωμό του ἀπ' τὴ σκλαβιά,
ποὺ σὺ βαθειὰ κρυμμένο
Γιὰ ὄνειρο τῶχες τῆς ψυχῆς
καὶ τῆς ζωῆς μαράζι ;

» Δὲν ἠμπορεῖ παρὰ ν' ἀκοῦς,
πατέρα, τὰ κανόνια
Τῆς «πιστολιὲς καὶ τὶς φωνὲς
ποὺ χαιρετοῦν ἐκεῖνη
Τὴ λευτεριὰ τὴν ἔνδοξη
ποὺ τώρα τόσα χρόνια
Προσμένεμ' ὅλοι γιὰ νὰ ρθῆ,
μαζύ μας γιὰ νὰ μείνῃ.

» Δὲν ἠμπορεῖ παρὰ γλυκὰ
στὸν ὕπνο τὸ βαθύ σου
Νἀρθε τ' ἀγέρι τῆς νυχτιᾶς,
πιὸ μπροστινὰ 'πὸ μένα
Λευτερωμένο ὡς γίντικε
καὶ νὰ 'πε στὴ ψυχή σου
Τὸ γαρωπὸ τὸ μήνυμα,
τοῦ λυτρωμοῦ τὴ γέννα.

» Μὰ ἐγώ, πατέρα, γι' ἄλλονε
ἤρθα σκοπὸ στὸ μνῆμα ;
Νὰ μπήξω 'δῶ στὸ χῶμα του,
ποὺ τὸ γαϊδεύει ὁ μπάτης,
Τὴ δοξαστὴ παντιέρα μας,
ποὺ εἶν' ἀφρισμένο κῦμα,
Γιὰ νὰ γλυκαίν' τὸν ὕπνο σου
τ' ἀεροδίπλωμά της».

Γιάννης Ἀηδόνης

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΖΟΗΣ

..... Εὑρέθηκα γιὰ μιὰ στιγμὴ στὰ χέλη μιᾶς ἀβύσσου, καὶ 'κεῖ πάλευα μὲ ἕναν ποὺ καλὰ καλὰ δὲν ἤξερα ἂν ἦτο ἄνθρωπος ἢ δὲν ἦτο... Ὁ ἀγῶνας μας φαίνεται πῶς ἤτανε γιὰ νὰ ρίξῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο κάτω στὸ βάθος τῆς ἀβύσσου, ποὺ τῶβλεπα ἀπὸ 'πάνω σκοτεινὸ καὶ καταμαυροφορεμένο.

Κάπως ὅμως 'κεῖ ποὺ πάλευα μ' αὐτὸ τ' ἄγνωστο καὶ πρωτότυπο ὄν, ἐγλύστρησα λίγο καὶ 'κεῖνο τότε βρῆκε περίσταση καὶ ἀοῦδωκε μὲ δύναμη ὑπερβολικὴ ἕνα γτύπο, ποὺ μ' ἔκανε νὰ πέφτω στὸ σκοτάδι τῆς ἀβύσσου, ἀπ' τ' ὡραῖο φῶς τοῦ ἥλιου ποὺ τότε ἀνέτελλε...

"Ἕνας ἀετός, ποὺ ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μέρη εἶχε τὴ φωλιά του, μὲ εἶδε καὶ πέταξε σὲ 'μένα καὶ προσοῦ ἀκόμη φτάσω στὸν πυθμένα τῆς ἀβύσσου, μ' ἄρπαξ' ἀπ' τὰ ροῦχα μου μὲ τὰ φοβερὰ νύχια του, κι' ἄρχισε νὰ πετᾷ στὰ ὕψη τοῦρανοῦ —κρατῶντας καὶ 'μένα— κι' ἀπὸ ἐπάνω ἀπ' τὴ τρομερὴ γιὰ 'μένα ἄβυσσο. Ἄρχισε τότε—μὲ φωνὴ ἀνθρώπου— ὁ ἀετὸς καὶ μοῦλεγε : «Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ὑπερηφάνεια στὸ δρόμο τῆς ζωῆς σου, καὶ σὲ σηκώνω πολὺ-πολὺ ψηλὰ γιὰ νὰ σ' ἀφίσω ἀπὸ πολὺ ψηλὰ νὰ πέσῃς καὶ νὰ πᾶς ἐκεῖ ποὺ πήγαινες πάντοτε». Αὐτὰ μοῦ εἶπε καὶ μ' ἄφισε κι' ἔπεφτα στὸ σκοτεινὸ χάος τῆς ἀβύσσου... "Επεφτα... ἔπεφτα...κι' ὅλος ἔτρεμα γιὰ τὸ τραγικό μου τέλος, κι' ὁ ἥλιος γιὰ 'μένα τῶρα φαινόταν, ὅτι βρισκότανε στὴ Δύση του. Ἄκουσα τότε μιὰ φωνὴ ἀπὸ 'πάνω νὰ φωνάζῃ : "Ετσι εἶνε ἡ ζωή !

Ξύπνησα τρομαγμένος— γιατὶ αὐτὸ δὲν ἦταν παρὰ ἕνα ὄνειρο— κι' ἄκουσα καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ τὴ μητέρα μου νὰ φωνάζῃ θυμωμένη : «"Ετσι εἶνε ἡ Ζωή», κι' ἐννοοῦσε τὴ μικρή μου ἀδελφὴ ποὺ κάποια ζημιὰ τῆς εἶχε κάμει...

Γραμμένο 'Ανθοπέταλο

ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Πεταλουδίτσα μου ὁμορφη,
λευκοστερογυνωμένη,
ποὺ ἀπ' ἄνθι σ' ἄνθι σ' ἄνθι ὅλο πετᾷς
πάντα γαριτωμένη,
πρόσεχε τὸ τριαντάφυλλο,
ποὺ ὅλο τὸ τοιγυρίζεις !
μὴ κάθεσαι στὰ φύλλα του,
πρόσεχε ! μὴ τὸ 'γγίξεις !

***

Ἡ ὀμορφιά του ἡ ἐλκυστικὴ
σὲ φέρνει ὅλο στιμά του,
σοῦ δείχνει ἀθῶα τὴν ψυχὴ
κι' ἤμερη τὴν καρδιά του·
μὰ ξέρεις κι' ἕνα μυστικό :
—Κάτω ἀπ' τὴν ὀμορφιά του
κρύβουνται ἀγκάθια μυτερὰ..
σύντροφοι τοῦ θανάτου !..

Φῶτος Ἄστρης

ΓΡΑΜΜΑΤΑ.—Ι.

... Λίγοι, λοιπόν, εἶνε οἱ ἐκλεκτοὶ ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ σκίσουν καὶ νὰ τινάξουν τὸν πέπλο τῆς ψευτιᾶς. Κι' ἄναν τέτοιον πρέπει νὰ τὸν φανταοθῆς ψηλόν, εὐσωμον· τὸ στῆθος του δὲν τρέμει καὶ οἱ μυῶνες σκιρτοῦν καὶ ἤρεμοι σοῦ δίνουν τὴ συναίσθηση τῆς αὐτοπεποιθήσεως μ' ἕναν ξεχωριστὸν ἐπιβλητικὸ τόνο. Μὴ ζητήσῃς ὅμως νὰ φαντάσῃς τὴ θέληση στὴ σύσπαση τῶν φρυδιῶν· εἶνε ἕνα πημάδι ψεύτικο, καὶ τῆς περισσότερες φορὲς ποσοποιητό. Ὄχι, τὸ πρόσωπό του γαλήνιο, δίγως καμμιὰ ἐξωτερικὴ κίνησι, σοῦ δίνει τὴν ἐντύπωσι τοῦ ἀκλόνητου καὶ ἀσυγκίνητου βράχου.

Μόνο τὰ μάτια —ἔχει ἄγρια, ἀλλὰ φωτεινὰ καὶ μαῦρα— καθρεφτίζουν τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του, ὅταν σὲ κυττάζῃ μὲ τὰ βλέφαρα ὀρθάνοιχτα, σὰν δυὸ ἀστεῖρευτες βρύσες τῆς ἀλήθειας.

Κι' ἂν σύ, ποὺ ἀφρισμένος τώρα προσπαθεῖς νὰ χαράξῃς στὴν ψυχή σου τὴν εἰκόνα αὐτή, ἂν νοιώθῃς ὅτι πρέπει ἢ ὅτι θέλεις νὰ τῆς δώσῃς τὴν ὑποταξί στὸν ἑαυτό σου, μὴ δειλιάσῃς. Μάζεψε τὴ δύναμι σου σὲ μιὰ μόνη προσπάθεια· αὐτὸ εἶνε! Κι' ὕστερα σὰν βρῆς τὸ φῶς, τρέξε στοὺς σκατισμένους, γιατὶ τὸ φῶς —φυσικὰ— γιὰ τὴ νύχτα εἶνε χρήσιμο.

Κι' ἔταν οἱ ἔγθροί τῆς Ἀλήθειας τριγυρίσουν ἀπειλητικὰ τὴ φλόγα σου, μὴ τὴν σκεπάσῃς μὲ τὸ χέρι, ποτέ. Αὐτὰ εἶνε κουνοῦ— ποὺ τὰ τραβᾶει ζηλιά..... ἡ λάμψη...

Ἄλκης

«ΜΑΡΓΡΑΙΤΕΣ»

ΣΚΕΨΕΙΣ

Νύχτα ! Οὔτε πνοὴ ἀέρα. Ἀκίνητα τὰ δέντρα τῆς κατάστιμα. "Εστω! οἱ δρόμοι... Τὰ φανάρια μου ἀντηχοῦν ἔρημα, καὶ ὁ ἀντίλαλός τους, σὰν νὰ ξαφνιάζῃ τὰ τριγύρω.

Φοβᾶμαι τὴν ὕπουλη τὴ σιγαλιά. Τὰ πένθιμα τὰ δέντρα, μὲ τὸ μαύρο τους. Κι' ἡ ἐστιμιὰ τῶν δρόμων κάτι κρύβει... Πόσο θὰ ἤθελα, νὰ ἦταν μαύρη πάλι ἡ νυχτιά, νὰ μανιαζ' ὁ ἀέρας καὶ τὰ ἀνεμοχάλαζο νὰ μέδερνε !...

Τόσο δὲ θὰ φοβοῦμουν...

Φρέντος

***

ΑΠ' ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Τῆς Μποῦμπουλίνας

"Οταν συλλογίζουμε τὰ περασμένα, μοῦ φαίνεται πῶς σηκώνω μιὰ βαρειὰ κουρτίνα, ποὺ μοῦ κρύβει τὸ φῶς. "Ολα τότε ἦταν γιὰ μένα χαρά, τρέλλα· τῶρα ὅλα εἶνε περασμένα· μιὰ ἡσυχία καὶ μιὰ ἀπέραντη θλίψη ἁπλώνεται γύρω μου. "Ολα τὰ πρόσωπα τῶν ἀναμνήσεών μου εἶνε γεμάτα γαλήνη καὶ φῶς, τῶρα τὰ περισσότερα λείπουν κι' ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν μείνει, ἔχουν πάρει μιὰ ἔκφραση πόνου. "Οταν συλλογίζομαι ὅλ' αὐτά, μοῦ φαίνεται πῶς ἡ εὐτυχία μας ἔδυσε μαζὶ μὲ τὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ, ποὺ ἀφήσαμε στὴ πατρίδα μας, δὲν ἔμεινε παρὰ στάχτη.

Μετοικὲς ξένες ἀδιάφορες φωνὲς μὲ βεβάωνουν, πῶς ἡ ζωὴ ἔχει γιὰ ὅλους τοὺς θνητοὺς καινούργιες χαρές. Ἴσως !

Ποτὲ κανεὶς δὲν διώγνει τὴν ἐλπίδα, ἂν καὶ τὰ στερά της δὲν εἶνε τόσο ἄσπρα, οὔτε τόσο φωτερά, ὅσο μιὰ σελίς ἀπὸ τὰ περασμένα.

Ἐδιάβασα κάποτε πῶς δὲν πρέπει ν' ἀφοσιωνόμαστε ἀπ[illegible] κλειστικὰ στὸ παρελθόν, αὐτὸ [illegible]νε σὰν νὰ φοβόμαστε τὴ ζωή [illegible] τὰ δῶρα της. Καὶ πῶς νὰ μ[illegible] τὰ φοβηθῶ τὰ δῶρα τῆς ζω[illegible] ἀφοῦ ἁπλωσα νὰ τὰ παρω [illegible] λαχτάρα, καὶ μοῦ ἔβαλε στὰ χ[illegible]οιά μου ἀναμμένα κάρβουνα [illegible] Οἱ πληγές εἶνε ἀνοιχτὲς ἀκόμ[illegible] κι' οἱ πόνοι φοικτοί, ποιός μπ[illegible]ορεῖ νὰ μὲ βεβαιώσῃ πῶς τώ[illegible] θὰ μοῦ δώσῃ βάλσαμο δροσιε[illegible]κό ; ἂν μοῦ δώσῃ πάλι φωτι[illegible] Πῶς ν' ἀπλώσω τὰ χέρια : Φ[illegible] δῶμαι !

Μοῦ εἶπαν ὅμως πῶς [illegible]φορὰ ἡ ζωὴ δείχνεται πάρα πολ[illegible] καλὴ σ' αὐτοὺς ποὺ ἀδίκησαν τ[illegible] γιατρεύει τὶς πληγές, γωρὶς [illegible] ἁπλώσουν τὰ πονεμένα χέρια, [illegible] κεῖ ποὺ κοιμῶνται.

"Ενα φῶς ἀδύνατο μέσ' [illegible] σκοτάδια, τὸ φῶς τῆς Ἐλπίδας ἂς τὸ κρατήσω !

Κυθέρεια

«ΤΟ ΒΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ»
(Longfellow)

Μέσ' στὸν ἀέρα ἐπέταξα ἕνα βέ[illegible]
(Λο[illegible]

Στὸ χῶμα γάμω κύλισε, μὰ πο[illegible]
δὲν ἤξερα γιατὶ πετοῦσε τόσ[illegible]
Γρήγορα,ποῦ τὸ μάτι δὲ μποροῦσ[illegible]
Στὸ πέταγμά του νὰ τὸ ἀκολο[illegible]
(Θέσ[illegible]

***

"Ενα τραγοῦδι στὸν ἀέρα ἔσ[illegible]
(σκέ[illegible]

Στὸ χῶμα γάμω ἐκύλισε, μὰ κα[illegible]
Δὲν ἤξερα' γιατὶ κοιὸς ἔχει μάτ[illegible]
Τέτοιο, ποῦ νὰ μπορῇ νὰ ἰδῇ [illegible]
(πέταγμ[illegible]

Τοῦ τραγουδιοῦ καὶ νὰ τὸ ἀκο[illegible]
(λουδίτσ[illegible]

***

Μ' ἀργότερα σὲ μιὰ βελανιδιὰ
Βρῆκα τὸ βέλος ἀσπαστον ἀκόμ[illegible]
Καὶ τὸ τραγοῦδι ὁλόκληρο, ξαν[illegible]
Τὸ βρῆκα μέσα στὴν καρδιὰ ἑνὸ[illegible]
(φίλο[illegible]

Σκεπασμένος Λόφος

ΟΙ ΓΑΤΕΣ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΠΕΙΡΑ

Ἐγὼ σᾶς ἐπαινῶ καὶ ἐμ[illegible] πέσε ξύλο. Καὶ φέρνω γιὰ πα[illegible]ράδειγμα : Πρὶν πάρουμε τὴ γ[illegible]τα. ποὺ ἔχουμε, τὴ μικρὴ Ψυφίν[illegible] εἴχαμε κάποιο μαῦρο γάτο τὸν [illegible] Ἀσπρούλη. "Ε ! αὐτὲς οἱ δυ[illegible]γάτες ἦταν ἐντελῶς διάφορ[illegible] στὸ μυαλό, ὅπως καὶ στὸ κορμ[illegible] Ἡ ψυφίνα μας εἶνε ἄπειρη, σ[illegible] μικρή, ἐνῷ ὁ Ἀσπρούλης μ[illegible] ἦταν ἐμπειρότατος σὰ νέρος. "[illegible] ξαφνα ἐπί... Ἀσπρούλη, μα[illegible]ρούσες ν' ἀσήκης ἀξεκαθάρστους [illegible] τοὺς κεφτέδες στὴ κουζίνα [illegible] τὸν Ἀσπρούλη μέσα—ὄχι σπ[illegible] κεφτέδες βέβαια— καὶ νάφα[illegible]γες. Δὲν θὰ σοῦ πείραζε ἕνα. Τ[illegible] ξύλο τὸν εἶνε διδάξει νὰ μὴ τρω[illegible] δ,τι δὲν τοῦ δίνουνε, ποῦ ἔπιασε πο[illegible] πολλὲς φορὲς τὰ παιδιά μ' ὅλ[illegible] ποῦ τοὺς τὸ λές καὶ τοὺς τὸ ἐ[illegible]γκλιε, δὲν τὸ θυμοῦνται (Μ[illegible] τάνα θέλουν κι' αὐτοὶ ξύλο ;)

Μὲ τὴ Ψυφίνα μας ὅμως τῶν[illegible] γίνεται ; Πηδᾶει στὸ τραπέζι [illegible] ἀρα τοῦ φαγητοῦ, σοῦ ἁρπάζει τὸν κεφτὲ ἀπ' τὸ πηροῦνι σου [illegible] δρόμο. Θὰ πῆτε γιατὶ δὲν τὴν [illegible]νοῦμαι γιὰ νὰ μάθῃ. Καὶ μεῖς [illegible] θέλομε, μὰ ἔλα πάλι ποῦ ἡ [illegible]γιὰ νὰ μὴ ἀκούσῃ τίποτε [illegible] γιὰ τὴ Ψυφίνα βάζει τὶς φωνές. Τὴν ἀγαπᾶει τόσο, ποῦ [illegible]ος ὁλόκληρος τὴν ἔχει στὰ γόνατά της καὶ τὴ χαϊδεύει. Τὰ [illegible] ὅμως αὐτὰ κακομαθαν τὴν [illegible]φίνα. Ἂν, ἀντὶ γιὰ χάδια, ἡ [illegible]να μας εἶχε τὸ ξύλο ποὔτρωγε ὁ κακωμένος ὁ Ἀσπρούλης, σὰν [illegible]ταν μικρός, ὦ δίχως ἄλλο θὰ [illegible]νόταν μιὰ μέρα μὰ πολὺ ἔμπειρη γάτα καὶ μάλστα καὶ... κοιμῆ[illegible]

Ρεζεντὰ

***

ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟ

Νὰ σοῦ δώσουν στὸ χέρι λεφτὰ [illegible] τὰ.. παπούτσια !

Νὰ τρῶς ξερὸ ψωμὶ παρά.... [illegible]ίω !

Νὰ σοῦ πέσῃ ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ λαγείου, παρὰ καμμιὰ [illegible] κεραμίδα στὸ κεφάλι !

Νὰ προσδληθῇς ἀπὸ κανένα ἄ[illegible]νομο παρὰ ἀπό.. γρίππη !

Νὰ γρωστᾶς σὲ γνωνέα τὴ ζωή σου... παρὰ γρήμα— !

Νὰ περιμένῃς τὸ φίλο σου πα[illegible] τὸ.. θάνατό σου !

Νὰ ταξειδέψῃς στὰς Ἰνδίας, παρὰ στὰς... αἰωνίους μονάς !

Νὰ πάσῃς κανένα λαγὸ στὸ κυνῆγι παρὰ τὴ γάτα ἀπ' τὰ [illegible] !

Νὰ βάλῃς γνώση μοναχὸς σου παρὰ νὰ σοῦ βάλουν γνώση !

Νὰ ἀδειάζῃς τὴ μπομπονιέρα [illegible]νὸς, παρὰ τὴ... γωνιά !

Νὰ γνωρίζῃς καλὰ τὸν ἑαυτό σου, παρὰ νὰ θέλῃς νὰ μάθῃς ποὺς εἶνε ὁ

Ἄνθρωπος

***

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Μὰ μετὰ τὰ μεσάνυχτα, δύο καροὶ ξενύχτηδες ἀποφασίζουν νὰ γράψουν εἰς βάρος ἑνὸς ἀμαξᾶ, ποὺ κοιμᾶται στὸ ἐδῶλιό του.

—Ἀμαξᾶ ! —Ὁρίστε, κύριε ! — Ἔχεις ἀγωγὶ ; —Ὄχι. —Ἔ, τότε τί κάθεσαι ; Σύρε νὰ ξεχεσῆς !

***

Ὁ γαροφιλὰς συλλαμβάνει γωνικόν, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νὰ ξεριζώσῃ ἕνα μπάγκο τοῦ δημοσίου κήπου μιᾶς πόλεως :

—Τί σοῦ φταίει ὁ μπάγκος ;

—Τί μοῦ φταίει λέει ! Μοῦ κάνει τὸν τόπο καὶ δὲ μπορῶ νὰ ξαπλωθῶ ἐδῶ κατὰ γῆς !

Μεγάλη Ἰδέα

***

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐρωτήσαν μιὰ φορὰ
Τὴ μικρούλα τὴ Λιλή,
Πόσο τὴ μαμὰ ἀγαπᾶ ;
Καὶ ἡ μικρούλα σοβαρὰ,
—Ὠ, πολύ, τοὺς ἀπαντᾷ·
Κι' ἀπ' τὸ φοβερὸ πιὸ πολύ !

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γλυκείας Ἀναμνήσεως

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ

εἰς κάθε παραγγελίαν σας, νὰ γράψετε, μετὰ τὴν ὑπογραφήν σας εὐανάγνωστον τὸ ὄνομα καὶ πλήρη τὴν διεύθυνσίν σας, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης βραδύτητος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ἂν μάλιστα ἐσφαλείστε καὶ τὴν ταινίαν μὲ τὴν ὁποίαν σᾶς στέλλομεν τὸ φύλλον ἀκόμη καλύτερα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 24 Μαρτίου 1920

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ, ἀγαπητά μου παιδιά. Μὲ ὑγεία, χαρὰ καὶ προκοπή. Τὸ φιλὶ τῆς ἀγάπης σὲ ὅλους. Καὶ τοῦ χρόνου.

Ἡ μαμὰ τοῦ «Ὑπερηφάνου Εὐξεινοπούλου», ὅταν ἄκουσε πῶς βρίσκομαι σὲ ἀμηχανία μὲ τὴν καινοφόργια ὑπερτίμηση τοῦ χαρτιοῦ κτλ., τοῦ εἶπε : «Σὰ τέτοιες περιστάσεις, 'ς ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη ἔρχεται ἀρωγὸς ἡ Κυβέρνησις.» Τὸ ξέρω ἀλλὰ ἡ Ἑλλ.Κυβέρνησις δὲν ἤλθε ποτὲ ἀρωγὸς στὴ «διάπλασι» ,ἂν καὶ εἶνε τὸ μόνο περιοδικὸ γιὰ παιδιά. Σαραντα-δυὸ τώρα χρόνια ἐκθέτεται μὲ τὰς ἰδίας της δυνάμεις. Μόνο μιὰ φορὰ ἐπὶ Θεοτόκη ἔλαβε μιὰ συνδρομὴ ἀπὸ πεντακόσιες δραχμές. Τίποτ' ἄλλο, ποτέ.

Συλβία Καρμή, τέτοιο βιβλίο ποὺ νὰ διδάσκῃ στιχουργία, καὶ μάλιστα μ' αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες, δὲν θὰ βρῆς στὴ γλῶσσα μας κανένα. «Ἐμπρεσσονίστατ» ὀνομάζονται οἱ ζωγράφοι ἢ οἱ συγγραφεῖς ἐκεῖνοι, ποὺ προσπαθοῦν νὰποδίδουν ἀκριβῶς μόνον τὴν «ἐντύπωσι»ν ποὺ μᾶς κάμνουν τὰ διάφορα πράγματα, χωρὶς νὰ τοὺς μέλῃ τόσον διὰ τὸ ὁλικόν των μέρος. Ἰσχυρίζονται δηλαδὴ ὅτι ζωγραφίζουν μᾶλλον φυχὴν παρὰ μορφήν. Διὰ τοὺς «φουτουριστάς» δὲν ξεύρω, ἢ μᾶλλον κανεὶς δὲν ξεύρει ἀκόμη θετικά.

Πολὺ λυπήθηκα «Τρικυμία», γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν ἀδελφή σου. Εὐχομαι νὰ γίνῃ γρήγορα καλά. Γιὰ τὸ Π. Πνεῦμα, ἀφοῦ εἶνε ξάδελφος στὴ μέση, δὲν πειράζει. Κάποιο κομμάτι σου, θυμοῦμαι, δὲν τὸ ἐδημοσίευσα γιατὶ ἦταν πάρα πολὺ ἐκτενές· δὲν θυμοῦμαι δμως ἂν ἦταν αὐτὸ ποὺ λές.

Μπορεῖς «Ἄγγελε Χρύσε» καὶ σὲ παρακαλῶ μάλιστα νὰ λάβῃς μέρος στὸ Διαγωνισμὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, γιατὶ τὸ περιοδικό μας πρέπει πάλι νὰ διαδοθῇ στὴν πόλι σας, ποὺ ἦταν ἀποκλεισμένη τόσα χρόνια. Σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμοὺς καὶ μ' ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια ἐδιάβασα τἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις.

Πεζὸ ποίημα ὀνομάζεται «Σαλαμπό», ἕνα κομμάτι ποὺ μοιάζει μὲ ποίημα, ποὺ ἔχει δηλαδὴ ποιητικὸ θέμα, ἀλλὰ εἶνε γραμμένο χωρὶς μέτρο καὶ χωρὶς ὁμοιοκαταληξίες. Πολλοὶ ὅμως δὲν παραδέχονται τὴν ἔκφρασή, γιατὶ λένε ὅτι ἀποτελεῖ ὀξύμωρο. Πῶς μπορεῖ δηλαδὴ ἕνα «ποίημα» νὰ εἶνε ποτὲ «πεζό ;» Καὶ τὸ λένε ποίημα γωρὶς στίχους.

Δὲν ἐνεκρίθη τίποτε ἀπ' αὐτὰ «Ψωφιδεῦ», κι' ἂν θέλῃς στέλλε ἄλλα. (Τὰ σημερινὰ δὲν τὰ διάβασα ἀκόμη.) Παράφρασις εἶναι ὅταν δὲν μεταφράζῃ κανεὶς πιστὰ κατὰ λέξιν, ἀλλὰ παίρνει ἁπλῶς τὴν ἔννοιαν τοῦ πρωτοτύπου καὶ τὴν ἀποδίδει μὲ φράσεις δικές του. Λέγεται καὶ ἐλευθέρα μετάφρασις.

Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας σου «Πούλια» καὶ σ' εὐχαριστῶ. Ναί, βάθεια, ἡ νέα ἑλληνικὴ δὲν εἶνε καθόλου σχεδὸν γνωστὴ στὴν Εὐρώπη καὶ γι' αὐτὸ ἀγνοοῦνται "Ἑλληνες ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, ποὺ ἀλλέως θὰ ἦσαν γνωστότατοι καὶ ἐκεῖ. Τώρα τελευταῖα ὅμως, πολλοὶ Εὐρωπαῖοι, Γάλλοι, Ἄγγλοι, Ἰταλοὶ κλπ. ἔμαθαν τὴν Ἑλληνικὴ, γιατὶ μὲ τὸν πόλεμο ἔκαμαν καιρὸ στὴν Ἑλλάδα. Καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς μεταφράζουν ὁλόκληρα στὶς γλῶσσες τους ἔργα τῆς νέας μας φιλολογίας. Ματαξὺ αὐτῶν εἶναι κι' ὁ ἀγαπημένος σου «Κόκκινος Βράχος».

«Κουμπάρα» τὸ ψευδώνυμον,καθὼς βλέπεις, σοῦ ἐνεκρίθη. Μὲ μεγάλη χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὁ-τερ' ἀπὸ τόσον καιρό. Ἂς ἐλπίσω ὅτι τώρα θὰ μοῦ γράψῃς τακτικά. Ὁ κ. Ε σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις.

"Ἐχεις δίκηο, «Ἤδη», ὁπάρχουν ἀκόμη καὶ γονεῖς καὶ ἀδελφοί, ποὺ δ' ἐγωϊστικοὺς λόγους, ὅπως λές, ἐμποδίζουν τὶς κόρες ἢ τὶς ἀδελφές των νὰ ἐργασθοῦν. Ἀλλὰ σήμερον αὐτοὶ εἶναι ἐξαιρέσεις; ἐνῷ ἄλλοτε ἦτο κανών. Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ πρόοδος ποὺ ἐσημείωσε καὶ ὁ κ. Φαίδων.

Στὸ 14ον φύλλον, ἀπήντησα στὴν «Ἐθνικὴ Ἀναγέννησι» ποὺ μὲ ρώτησε ἂν ὁ Ψυχάρης εἶναι γερουσιαστής, ὅτι ὄχι, δὲν εἶναι γερουσιαστὴς ὁ Ψυχάρης καὶ ὅτι τὸ «Σενὰ» ἐκεῖνο ποὺ βάζει στὰ γράμματά του, εἶνε ὄνομα τόπου. Ὕστερα ἔμαθα ὅτι ὁ Ψυχάρης πραγματικῶς γράφει ἀπὸ τὴ Γερουσία, γιατὶ ἐχάρισε στὴ Γερουσία τὴ Βιβλιοθήκη του καὶ ἡ Γερουσία τοῦ παραχώρησε γραφεῖα νὰ ἐργάζεται 'κεῖ-μέσα. Αὐτὰ γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ ὁ «Νουμᾶς», ποὺ φανταζεται πάντα ἄλλα τῶν ἀλλῶν.

«Ἀραπίτσα», «Μεγαλόκαρδη», «Ἀργυρᾶ Πανσέληνος», «Πανοῦργος Ὀδυσσεῦ», «Μισοσδυσμένο Ἀστέρι», πολὺ μοῦ ἄρεσαν τὰ πρῶτα σας γράμματα. Χαίρω ποὺ μπαίνουν στὸν κύκλο μας τόσον καλὰ παιδιά, σὰν καὶ σᾶς, κι' ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφετε ὅσο πιὸ συχνὰ μπορεῖτε.

ΟΡΑΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς : «Ἀγριοκάστικον», «Λάτοις τῆς Μουσικῆς», Ζωὴ Γ. Παντ., «Καλαμαριανὸ Λουλούδι», «Γαλάξιος Οὐρανός», «Οὐρήνιος Θόλος» καὶ Γεώργιος Π. Παπ. Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς :

"Εχετ' ἡ ἀνοιξις.— "Ενα καλὸ μάθημα.— Τὸ ὄνειρο τῆς μάνγας, κτλ.— Τὸ θαῦμα.—Κὰι κλείγω.— Ὁ ἀετός.— Λαμπρὴ κτλ.— Περίπατος.— Ἀφέρωσι.— Ψεύδος καταγέλαστον, κτλ.— Οἱ περίεργοι κτλ.— Ὁ κατωφάκτης— Νοσταλγία.—Τὸ ψευδώνυμό μου, κτλ.— Τὸ γατί μου.— Ἡ πρόληψις.— Παιδ. Πνεύματα.

Κριτικὴ τῆς προηγουμένης σελίδος:

"Ολα τὰ κομμάτια αὐτῆς τῆς Σελίδος εἶναι καλὰ ἢ μέτρια. Δὲν παρουσιάζουν δηλαδὴ τίποτε τὸ ἔκτακτον. Τὰ ἕξαλα εἴτε γιατὶ μοῦ ἄρεσαν τὰ θέματα, εἴτε γιὰ νὰ ἐνθαρρύνω «ἐρικοὺς ποιητοπείρους, ποὺ κάτι ὑπόσχονται ἀπὸ τὰ πρῶτά τους. Ἐξαιρῶ, ἐννοεῖται, τὸ ποίημα τῆς «Μεσημεριανῆς Ἀκτῆς». Ὡραῖο, ὅπως πάντα. Καὶ ἀπὸ τὰ δύο μικρὰ τῆς «Κυθέρειας», τὸ πρῶτο, τὴν ἱστορία τῆς σταγόνος, ποὺ εἶνε πραγματικῶς πολὺ ὠμορφο.

Σήμερα βλέπετε μιὰ εἰδοποίησι γιὰ τὸν «Πόλεμο» τὸ νέο βιβλίο τοῦ κ. Ξενοπούλου (Φαίδωνος), ποὺ θγαίνει τὴν ἐργομένη ἑβδομάδα. Στοὺς πιὸ μεγάλους ἀπὸ τοὺς φίλους μου, καθὼς καὶ στὶς οἰκογένειές τους, συνιστῶ νὰ διαβάσουν αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα. Εἶνε ἔργο τόσο τερπνό, ὅσο καὶ διδακτικό, ἠρωϊκὸ καὶ μὲ τὴν ὑψηλότερη σημασία τῆς λέξεως, πατριωτικό. Ἀλλά, τὸ ξαναλέω, δὲν εἶνε γιὰ μικοὰ παιδιά. Αὐτὰ ἂς πάσουν νὰ διαβάσουν τὰ «Μικρὰ-Μικρὰ» τῆς Ἀν. Ἐ., βιβλίο καὶ γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Ὅσδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναναοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος ὁρ. 2. Τὰ ἐγκεκριμένα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1920. "Οσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ εἰς κορίτσια].

ΝΕΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ : Μεγαλόκαρδη, κ. (ΜΑ). Ἀνθισμένο Κλωνάρι, κ. Σμυρναίκη Ἐλπίς, ἀ (ΑΛ). Ἀραπίτσα, ἀ. (ΚΣ). Κωνσταντάτος, ἀ. (ΝΠ). Πανοῦργος Ὀδυσσεῦς, ἀ. (ΓΜ). Μισοσδυσμένο Ἀστέρι, κ. Μυστηριώδης Σ[illegible]ος,

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διὰ 1 ἕως 9 τὸ πολὺ προτάσεις λεπτὰ 50
Διὰ τὰς περισσότερον 10 λεπτὰ ἡ λέξις

Τὸ 'Αραπάκι μὲ Μαγεμ. Ρεμ., Τσιμ. Ἴον, Φαέθ., Θούλον. —ὁ Σὲρ Ραβεγκὰρ μὲ Αἰολ. Ἀκτὴν, Κόμ. δὲ Λινιέρ. —ἡ Παναλλήνιος Ἐλπὶς μὲ Ἀνακτ. Λευτ., Καστ. Λεσβοπ., Ἀνταλούζ. —ἡ Πούλια μὲ Ἀραπάκι, Συλβίαν. Φωνν. τ. Ἠπείρ. —Τὸ Μεγαλεῖον τῆς Νυκτὸς μὲ Σανθοῦ Ἑλληνοπ. —ὁ Ἀπελευθερωθεὶς Μικρασιάτης μὲ Ἀραπάκι, Ὀ... νιοπ., Σαμωτοπούλ., Τιάρκον. —ἡ Λάτρις τῆς Μουσικῆς μὲ Ζιζὰν. τ. Γω... Φιλτ. Ἑλλάδα, Στεναγμ., τ. Ἄρμεν., Λένα Φ... Τόσκαν, Μπουμπουλ., Πούλιαν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΑΣΠΑΖΕΤΑΙ τοὺς φίλους της: «Μοναμένην Κυανόλευκον» (δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ τώρα ποὺ κατηργήθησαν οἱ Ἐθν. Διαγωνισμοί). Φραγ. Σαμαράν (εὐχαριστῶ, ἀλλὰ δὲν δύναμαι). «Ἀπελευθερωμένο Ἀ... νεόπουλο» (ἡ Λογοκρισία διέγραψε πολλὲς γραμμὲς τῆς ἐπιστολῆς σου καὶ δὲν τὴν ἐννοῶ). «Στρίγγλαν» (εὔχομαι νὰ γίνῃ μὲ τὸν καιρὸ κι' αὐτὴ ἡ ὁδός. ποὺ θὰ ἔκανε τὴν πατρίδα σου εὐτυχισμένη). «Ὀνειρώδες Βάλ...» (δὲν σὲ εἶχα λησμονήσει κι' ἐγράφτηκα ποὺ ἔλαβα γράμμα σου· θὰ ἰσχύῃ τὸ ψευδώνυμον καὶ ... Β' ἐξαμηνίαν, ἂν ἀνανεωθῇ ἐνκαίρως ἡ συνδρομή.) «Φιλόδοξον Ἑλληνα» (δὲν εἶδες ποὺ ἔλαβα τυπογραφεῖο καὶ εἶπα ὅτι μερικὰ φύλλα, στὴν ἀρχή, θὰ σταματήσουν ;) Ἀραπάκι (ἔ σ' νὰ γίνῃ! ἄλλη φορά). «Πονεμένην Καρδιάν» (ἔλαβα, εὐχ... εὔχομαι περαστικὰ γιατρεύματα καὶ στὸ «γραμματικό» σου) «Ἄνθος τοῦ Λεπενίμνου» (εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα, ἀφοῦ μάλιστα, γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃς, «ἐβόαγιασες ὁλόκληρο ἀπόγευμα»!). «Γλυκεῖαν Ἀνάμνησιν» (καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ πολύ, πολύ πολὺ μὲ θυμήθηκες μὲ τόση ἀγάπη καὶ κατάφερες νὰ ξεσπαθώσῃς) ... φην τοῦ Δάσους» (ὁ Ὀθωμ... τοῦ Συνδρομητοῦ τὰ λέει ὅλ' αὐτά). Ἀλέκον Μοσχ. (ἡ ἱστορία σου δὲν εἶναι κατάλληλη ... τὸ περιοδικό μας). Ι. Α. Γιαννακόπ. (ἀπ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γρ... βλέπω πραγματικῶς ὅτι ἔχετε ἕνα τέλειον καθηγητὴν· εἶσθε πολὺ εὐτυχεῖς!) «Μαγικὴν Σελήνην» (εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις). «Αἰγοβοσκὸν» (ἔχει καλῶς). «Ὕραλον τοῦ Αἰγαίου» (ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ θὰ τυπωθῇ μὲ μεγάλα γράμματα· δὲν μπορεῖ νὰ μὴν τὴν ἰδῇς!) «Σβέντζον» (ἔχει καλῶς). «Σὲρ Ραβεγκὰρ» (ναί, Πνεύματα πάντοτε). «Αἰολικὴν Ἀκτὴν» (δυεδιδάσθη καὶ ὀφείλεις 30 λεπτά). «Παναλλήνιον Ἐλπίδα» (γιατί ὄχι ; νὰ τῆς μοιάσῃς...) «Ἄγγελον Εἰρήνης» (τιμᾶται δραχ. 15,50 καὶ στέλλεται ἐπὶ συστάσει). «Πτῆλέν» (ἔστειλα καὶ «ἔφθασαν εἰς διάθεσίν σου δρ. 2,90). «Ποσκοπικὸν Ἰδεῶδες» (καὶ τῶν δύο ψευδωνύμων ἡ ἔγκρισις ἔγινε στὸ 9ον φύλλον· ἀπὸ τὸν περισσεύοντα Ὀδηγόν, ὅσα δὲν ἀναφέρονται καὶ εἰς τὸν ἀφστεινόν, δὲν ἰσχύουν πλέον). «Ἐλευθερ. τ. Πατρίδος» (αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ· ψάξε). «Σημαίαν τῆς Ἑνώσεως» (ἔλαβα, εὐχαριστῶ). «Νόραν», «Λευκίαν δὲ Λαμπρομάλη» κτλ. κτλ.

Σπυρ. Γεωργαχ., α' Ἰωνικὸν Βλέμμα», Φρ. Κ. Φωκ., «Σμυρναϊκὴν Ἐλπίδα», «Ἀπελευθ. Μικρασιάτην», «Πάντα Ἴδιον» (ἔστειλα).

ΕΙΣ ΟΣΑΣ ἐστείλας ἔλαβα μετὰ τὴν 22αν Μαρτίου, θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 1880ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων Μαρτίου — Μαΐου. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 28ης Μαΐου, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλαδίων].

233. Λεξιγρίφος.

Μόριο ποὺ κάνει ὄρκο,
Μὲ μιὰ νῆσον ἂν ἑνώσῃς,
Ἄλλη νῆσον τοῦ Αἰγαίου
Στὴν στιγμὴ θὰ φανερώσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πάτερ-Ἡσυχίου

234. Λογογλυφικὸν Στιχειογρίφος.

Βουνὸ εἶμαι τῆς Ἑλλάδος
Καὶ χαρεῖς δὲν μ' ἀγνοεῖ,
Τὸ κεφάλι μου ἂν χάσω,
Θάπομείνω ὅλο ἡ...

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γιὰ τὴ Δευτεριὰ

235. Ἀναγραμματισμός.

Βασιλέα παλαιὸν
Ἐὰν ἀναγραμματίσῃ,
Παραδέξομαι προσταγὴν
Θὰ μοῦ δώσῃ γιὰ... σιωπήσω!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ὑπερήφ. Εὐξεινοπουλο

236. Τονόγριφος.

Ἔστι ὁ λύτης ἂν μάθῃς,
Βέβαια δὲν εἶναι μαύρη.
Ἂν μὲ παραξυστονήσῃ,
Ἔνα δένδρο τότε θάβρῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνεμοστροβίλου

237. Ἀστήρ.

Νάντικαταστάθοῦν οἱ ἀστεροειδεῖς γραμμάτων οὕτως, ὥστε νὰ ἀνάγνωσκων τὰ ἐν Ὁριζοντίως μυθικὸν ζῷον, καθὼς δὴ τῆς Ἑλλάδος διαγωνίως δὲ Πολιτεία τῆς Ἀμερικῆς καὶ πρόσωπον τοῦ «Χωρὶς Οἰκογένεια»

Ἐστάλη ὑπὸ Γεωργ. Κ. Μαρκέτου

238-242. Φωνηεντόγριφος.

Διὰ τῶν κάτωθι συμφώνων, τῶν ὁποίων ἡ τάξις εἶνε μεταβλητή, καὶ δι' ἑνὸς, τοῦ αὐτοῦ πάντοτε φωνήεντος, δίς ἐπαναλαμβανομένου εἰς ἕκαστον σωρὸν συμφώνων, νὰ σχηματισθοῦν αἱ ἑξῆς λέξεις :

Α Σ Ρ Κ (Ἀρχαῖος Βασιλεὺς)
Σ Δ Κ (Ἀύλον)
Σ Κ Ν Ρ (Ἀρχαῖος θεὸς)
Ρ Σ Π (Νῆσος)
Σ Μ Σ Χ (Ἀρχαῖος Λυρικός)

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δεκαβολόπαιδο

243-247. Μαγικὸν Γράμμα.

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, κάποτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις :

Αἶνος, σίγμα, ἄμβων, ἀκτή, κηρός.

Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ρήγα

248. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων.

Τάρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν χώραν τῆς Μ. Ἀσίας : ἀγάπη, ταπεινός, περιφρόνησις, ἄλλος, ὑγιής.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ζακυνθινὸ Διαβολάκι

249. Μικτόν.

Σ—φλ—στθ
πς—τν—κρδ—τ—δδ
αἄει—ε—ερ
ου—ευτου—αιι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ

250. Γρίφος.

ι α
ι ι α α
Ἠλ θένοι ι Δὼν ι κ'
ι ι α α
ι α

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μυροβόλου Χαραυγῆς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 3.

31. Τριγωνομετρία (τρίγωνο μὲ τρία.) —32. Ρεμπὲ (ρέ, μύς.)—33 Λέξεις ἕλξις.—34. Τὸ δγκαστρον.

35. ΠΡΙ Α ΜΟΣ
ΟΝΙ Σ ΚΟΣ
ΚΑΛ Π ΑΖΩ
ΠΟΛ Α ΡΓΗ
ΜΑΡ Σ ΥΑΣ
ΑΝΤ Ι ΦΩΝ
ΦΑΛ Α ΡΙΣ

36. ΠΛΑΤΩΝ
ΛΥΚΙΑ
ΑΚΙΣ
ΤΙΣ
ΩΑ
Ν

37. ΔΟΥΝΑΒΙΣ (οἶνος, ἄτινα, νόσος, Αἶνος, βοῦς, Ἴος, Σάββας.) —38—42. Διὰ τοῦ Ν : νάνος, πνέω, στόνος, θεινὲς, ἀνία.— 43. Ἡ «Κοιμωμένη» τῆς Διαπλάσεως.— 44. ΑΡΗΣ (Ἀφροδίτη, Ἑρμῆς, Ἀθηνᾶ, Ζεύς.) —45. Ὁ μὲ πλοῦτος θνητός, ἡ δὲ δόξα ἀθάνατος. —46. Εἷς μάρτυς οὐδεὶς μάρτυς. (Εἷς μάρτυς εἷς- οὐδ-εἷς μαρτ εἷς.)

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί, τῶν ἀποίων ἔλαβεν ἤδη ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀνανεώσουν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις χαμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ Συνδρομηταί, ἠμποροῦν νὰ στέλλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπέζης Ἀθηνῶν ἢ Τραπέζης τῆς Ἀναταλῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ καὶ ὑποκαταστημάτων.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 2 (ὁ ἐλάχιστος ὅρος). Περισσότερον τῶν 10 λέξ. 2 λεπ. ἡ λέξις, μὲ κεφαλαία δὲ στοιχεῖα λεπ. 20 καὶ μὲ κεφαλαία λεπ. 40. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 1.]

[Κ'—149]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ 'ΝΕΑ ΓΕΝΕΑ. Ἀντιπροσωπεύεται. Καλαμῶν: Ἰω. Ἀννης Τζανετουλίδης. Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι πανταχοῦ. Καταστατικὸν λεπ. 15.

Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκηρύσσεται Διαγωνισμὸς πρὸς σύνθεσιν ποιήματος μὲ ἐξύμνησιν τῆν «Ἀνοιξιν». Βραβεῖον : ἀντίτυπον τῶν «Φοιτητῶν». Ἀπαντήσεις μέχρι τῆς 31 Μαΐου. Ἀπευθύνθητε : Σωτ. Σωτήρχον Ὀμηρίου 42, ἢ Νικ. Βαρδαλᾶν Καραΐσκάκη 250, Πειραιᾶ.

[Κ'—150]

Κουφέλι σ' εὐχόμαστε νὰ τὰ χιλιάσῃς. — Μ. Π., Παναλλήνιος Ἐλπίς, Μ. Π.

[Κ'—151]

ΑΕΣΒΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ. Στὴν πρώτη κλήρωσι τῶν Δ... χειοφόρων Μετοχῶν κερδισαν οἱ ἀριθμοὶ 66,19,35· στὴ Β' οἱ 126,58,218.— Σημ. Ὅσοι ἀπὸ τώρα δὲν ἐπιστρέψανε τὶς μετοχές παρακαλοῦνται νὰ στείλουνε γρήγορα τὸ ἀντίτιμο.

[Κ'—152]

Θαρραλέα Ἑλληνίς, αἱ ἀνεκλύψα, εἶναι ἡ Ἑλένη Πατζη.- Τρελλὸ; Ἠλιάτσος.

[Κ'—153]

Βωμὲ τῆς Ἐλευθερίας ἐὐχαριστῶ. Καῖσαρ Αὔγουστος

[Κ'—154]

Κοκό, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὑπ... στήριξή σου. Ἀπ' τ' Ἀγρίνιο δὲν εἶχα τὴν ὑποστήριξι ποὺ κατ... μενα. Ἂς εἶναι. Φλάμπουρο τῆς Δευτεριᾶς, θυμᾶσαι τί ἔπαθες σὲ Μπέντεν κλοὺμπ τοῦ Φελίρα; Χά! χά! Ὀνειρευμένη Πατρίς Ἀνεξάρτ. ριζοσπαστ. ἐπαφῆς

ΘΑ ΕΚΔΟΘΗ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟΥ Π. ΣΧΑ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
"Ο ΠΟΛΕΜΟΣ,,
Ἀθηναϊκὸν μυθιστόρημα
450 Σελίδες.—Δραχ. 7. (Καὶ ταχυδρομικῶς 7.50)
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» ὅσους ἠγόρασαν ἤδη ἢ θ' ἀγοράσουν μαζὶ καὶ τοὺς «ΦΟΙΤΗΤΑΣ», ὁ «ΠΟΛΕΜΟΣ» Τιμᾶται ἐξαιρετικῶς δρ. 6. (Καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 6,50).
ΥΠΑΡΧΟΥΝ κι' ἑκατὸν μόνον ἀντίτυπα μὲ τὴν ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΝ καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Συγγραφέως. Αὐτὰ τιμῶνται δρ. 8. Ἀλλὰ διὰ τοὺς ὡς ἄνω συνδρομητάς, δρ' 7. (Καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 7.50)